

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta životního prostředí

Katedra plánování krajiny a sídel



Zapojování veřejnosti do plánování v Dobřichovicích

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Ing. arch. Milan Macoun

Bakalant: David Jančar

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

David Jančar

Rozvoj venkova a zemědělství

Územní plánování

Název práce

Zapojování veřejnosti do plánování v Dobřichovicích

Název anglicky

Participatory process in planning and development of Dobřichovice, CZ

Cíle práce

Cílem práce je zjistit participační náladu mezi klíčovými aktéry v obci, tedy jejich ochotu a chuť účastnit se a zapojovat do přípravy místních projektů územního rozvoje. Zároveň bude částečně zhodnocena úroveň, na které se dosavadní zapojení veřejnosti do plánování v Dobřichovicích odehrává.

Metodika

Student na počátku práce práce zpracuje rešerši na téma jakým způsobem a kdy mohou občané / veřejnost vstupovat do procesu plánování územního rozvoje. Součástí rešerše budou také možné způsoby dotazování a jejich postup.

V rámci analýz student charakterizuje řešené území se zaměřením na klíčové aktéry a plánované či realizované projekty. Student také zjistí, jestli byly v jeho řešeném území pokusy pokusy o zapojení veřejnosti do plánování již realizovány a jakým způsobem. Sběr dat bude probíhat metodou desk research a pomocí dotazování mezi klíčovými aktéry.

Na základě zjištěných informací bude dosavadní úroveň zapojování veřejnosti do plánování v Dobřichovicích popsána v části výsledky. Zároveň zde bude charakterizována participační nálada v obci, na základě které je možno predikovat zájem o participaci u dalších potencionálních projektů.

V závěru budou vyzdvíženy nejhodnotnější zjištění z části výsledky a ty budou v části diskuze uvedeny do patřičného teoretického rámce a příkladů jiné praxe.

Doporučený rozsah práce

dle Nařízení děkana č. 1/2020 – Metodické pokyny pro zpracování bakalářské práce na FŽP

Klíčová slova

územní plánování; developerské projekty; participace; klíčoví aktéři

Doporučené zdroje informací

ARBTER, K. Praxisbuch Partizipation: Gemeinsam die Stadt entwickeln. Wien: Stadt Wien, 2012. ISBN 978-3-902576-64-4

COLLINS, K. – ISON, R. Dare we jump off Arnstein's ladder? Social learning as a new policy paradigm. Proceedings of PATH (Participatory Approaches in Science & Technology) Conference, 2006.

MAIER, K. *Udržitelný rozvoj území*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4198-7.

MIČKA, P. (Ed.) Metodika participace aneb jak zapojit občany do rozhodování. Praha: Agora CE, 2016. ISBN 978-80-906397-1-3

NÁVRAT, P. Manuál participace: jak zapojit veřejnost do plánování města. Praha: IPR, 2016.

WEBLER, T. ET AL. What Is a Good Public Participation Process? Five Perspectives from the Public. *Environmental Management*, 27. 2001: 435-450.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – FŽP

Vedoucí práce

Ing. arch. Milan Macoun

Garantující pracoviště

Katedra plánování krajiny a sídel

Elektronicky schváleno dne 2. 3. 2021

prof. Ing. Petr Sklenička, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 3. 2021

prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc.

Děkan

V Praze dne 06. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma zapojování veřejnosti do plánování v Dobřichovicích vypracoval samostatně a citoval jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použil a které jsem rovněž uvedl na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů.

Jsem si vědom, že na moji bakalářskou/závěrečnou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědom, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V Praze dne 30.3.2021

Poděkování

Rád bych touto formou poděkoval Ing. arch Milanovi Macounovi za odborné vedení bakalářské práce a dále všem respondentům, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá možnostmi participace a participační náladou klíčových aktérů v Dobřichovicích. První část práce tvoří rešerše, která vysvětluje pojem participace, její podoby a míry zapojení.

Pro účely práce byl vybrán jeden plánovaný projekt a šest realizovaných projektů, které jsou pro Dobřichovice významné. Na základě těchto projektů byl proveden desk research, který se zaměřuje na proces vzniku projektu. Při průzkumu byl kladen důraz na možnosti participace a zájmu obyvatel o ni. Další část tvoří dotazníkové šetření a jeho analýza. Dotazníkové šetření je zaměřeno na zjišťování znalosti pojmu participace u klíčových aktérů, ochoty klíčových aktérů podílet se na participaci a na předešlé zkušenosti klíčových aktérů s participací.

Závěrečnou část bakalářské práce tvoří zhodnocení participační nálady klíčových aktérů, která byla vyhodnocena jako dobrá, a zhodnocení úrovně dosavadní možnosti hlubšího zapojování veřejnosti do plánování, které bylo vyhodnoceno jako nedostatečné.

Klíčová slova: územní plánování, developerské projekty, participace, klíčoví aktéři, Dobřichovice

Abstract

The bachelor thesis deals with the possibilities of participation and the participatory mood of key participant in Dobřichovice. The first part of the work is a research that explains the concept of participation, its forms and degrees of involvement.

For the purposes of the work, one planned project and six implemented projects were selected, which are important for Dobřichovice. Based on these projects, desk research was carried out, which focuses on the project creation process. The survey emphasized the possibilities of participation and interest of the population in it. The next part consists of a questionnaire survey and its analysis. The questionnaire survey is focused on finding out the knowledge of the concept of participation in key participant, the willingness of key participant to participate in participation and the previous experience of key participant with participation.

The final part of the bachelor's thesis consists of an evaluation of the participatory mood of key participant, which was evaluated as good, and an evaluation of the level of the current possibility of deeper public involvement in planning, which was evaluated as insufficient.

Keywords: spatial planning, development projects, participation, key participant, Dobřichovice

OBSAH

1. Úvod.....	1
2. Cíle bakalářské práce	1
3. Metodika	1
3.0.1 Participační nálada	2
3.1 Tvorba rešerší.....	2
3.2 Určení klíčových projektů.....	2
3.3 Určení klíčových aktérů	3
3.4 Sestavení dotazníku.....	4
3.5 Provedení dotazníkového šetření	4
3.6 Provedení desk research u zkoumaných projektů	4
3.7 Provedení interpretace výsledků dotazníkového šetření	5
3.8 Zhodnocení participační nálady	5
4. Rešerše	5
4.1 Participace	5
4.2 Aktéři participace	6
4.2.1 Veřejnost	7
4.2.2 Výběr aktérů.....	7
4.3 Míra zapojení	9
4.3.1 Participační žebříček	9
4.3.2 Sociální učení	12
4.3.3 Úrovně sociálního učení.....	13
4.4 Participace s občany	13
4.4.1 Přehled metod.....	14
4.4.2 Legitimní proces.....	17
4.4.3 Měření efektivity participace	18
4.5 Příležitosti a limity občanské participace.....	18
4.5.1 Příležitosti	18
4.5.2 Limity	19
4.5.3 Co na participaci říká zákon.....	20
5. Analytická část	20
5.1 Dobřichovice	20
5.1.1 Charakteristika území	20
5.1.2 Historie města.....	21
5.1.3 Správa města	21
5.2 Klíčové projekty-uskutečněné.....	22
5.2.1 Polyfunkční domy Palackého náměstí	22

5.2.2 Polyfunkční domy V Zahradách	23
5.2.3 Polyfunkční dům Berounka.....	25
5.2.4 Cyklostezka Dobřichovice	27
5.2.5 Základní škola Dobřichovice	29
5.2.6 Dob centrum.....	31
5.3 Klíčové projekty-plánované	33
5.3.1 Studie využití centra města (radnice/občanská vybavenost).....	33
5.5 Klíčoví aktéři.....	35
5.5.1 Organizovaná společnost	35
6. Výsledky	36
6.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření	36
6.2 Zhodnocení participační nálady	47
7. Diskuse.....	50
8. Závěr	51
9. Seznam použitých zdrojů	52
9.1 Seznam použité literatury.....	52
9.2 Seznam použitých obrázků	55
9.3 Seznam použitých grafů.....	55
10. Seznam příloh.....	57
10.1 Příloha č.1 - Fotodokumentace zkoumaných staveb	
10.1.1 Fotodokumentace polyfunkčních domů Palackého náměstí	
10.1.2 Fotodokumentace polyfunkčních domů V Zahradách	
10.1.3 Fotodokumentace polyfunkčního domu Berounka	
10.1.4 Fotodokumentace cyklostezky	
10.1.5 Fotodokumentace základní školy	
10.1.6 Fotodokumentace Dob centra	
10.2 Příloha č.2 - Dotazník participace-Dobřichovice	
10.3 Příloha č.3 - Rozdělení veřejnosti	

1. Úvod

Téma průzkumu podmínek pro realizaci projektu se zapojením veřejnosti v Dobřichovicích jsem si zvolil z toho důvodu, že participaci veřejnosti na rozvoji obcí považuji za důležité, někdy však opomíjené téma při tvorbě nových projektů, které přímo ovlivňují obyvatele. Toto téma se mi dostalo do podvědomí, když jsem se poprvé dozvěděl, že město Dobřichovice pořádá prezentaci návrhů Studie využití centra města, na kterou zvou i místní obyvatele. Po tomto zjištění vznikla myšlenka zhodnocení, jaký byl zájem a možnost participace v minulosti a zhodnocení celkové participační nálady zkoumaného vzorku obyvatel.

Práce se zabývá městem Dobřichovice, ve kterém jsem se poprvé o možnosti participace doslechl a jsem s ním spjatý i jako obyvateľ.

2. Cíle bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce na téma průzkum podmínek pro realizaci projektu se zapojením veřejnosti v Dobřichovicích je zhodnotit celkovou participační náladu zkoumaného vzorku místních obyvatel a částečně zhodnotit dosavadní úroveň možné participace.

Dílčím cílem, který povede k dosažení hlavního cíle je zhodnotit v jaké míře a v jakém rozsahu probíhá nebo probíhala participace, a to demonstrovat na již vzniklých nebo v současnosti vznikajících vybraných projektech. Pro dosažení tohoto cíle je klíčové stanovit seznam vybraných projektů, klíčových aktérů, vhodně strukturovat dotazníkové šetření a provést průzkum předešlé participace metodou desk research.

3. Metodika

V bakalářské práci na téma průzkum podmínek pro realizaci projektu se zapojením veřejnosti v Dobřichovicích byly rozděleny úkony potřebné k dokončení práce do několika kroků: vytvoření rešerše, určení klíčových projektů, určení klíčových aktérů, sestavení dotazníku, provedení dotazníkového šetření, provedení desk research u zkoumaných projektů, provedení interpretace výsledků dotazníkového šetření a zhodnocení participační nálady.

3.0.1 Participační nálada

Pro účely bakalářské práce byl stanoven pojem participační nálada, který byl definován na základě znalosti pojmu participace, ochoty obyvatel podílet se na participaci a jejich předešlé zkušenosti s participací.

3.1 Tvorba rešerší

Před samotnou tvorbou potřebných rešerší bylo nezbytné nasbírat dostatečné množství zdrojů a podkladů zabývajících se řešeným tématem. Zdroje se získaly přes vzdálené přístupy do e-knihoven, osobním vypůjčením nebo zakoupením knih. Další odborná literatura byla vyhledána z internetových zdrojů a za pomoci odborného prohlížeče Google Scholar.

Z této odborné literatury bylo následně čerpáno při tvorbě rešerší. Rešerše byly tvořeny tak, aby byly přímo vázané na téma bakalářské práce průzkumu podmínek pro realizaci projektu se zapojením veřejnosti v Dobřichovicích. Při tvorbě rešerše bylo čerpáno z místních i zahraničních zdrojů.

3.2 Určení klíčových projektů

Dalším krokem bylo stanovení seznamu projektů, které byly zahrnuty do dotazníkového šetření a bude na nich demonstrována participační nálada aktérů. Tyto projekty byly rozděleny do dvou kategorií: uskutečněné projekty a plánované projekty. Pro zařazení stavby do kategorie uskutečněných projektů bylo stanoveno několik kritérií: projekt musí být realizován v 21. století, projekt musí obyvatelům poskytovat občanskou vybavenost a projekt musí být významný pro Dobřichovice. Mezi zkoumané projekty, které splňují tyto kategorie byly zařazeny: polyfunkční domy Palackého náměstí, polyfunkční domy V Zahradách, polyfunkční dům Berounka, cyklostezka Dobřichovice, Základní škola Dobřichovice, Dob centrum.

Plánované projekty byly stanoveny na základě průzkumu městských stránek a místních Informačních listů. Pro zařazení projektu do této kategorie byly stanoveny dvě podmínky: projekt musí v budoucnu poskytovat obyvatelům občanskou vybavenost a musí být významný pro Dobřichovice. Do této kategorie byl zařazen projekt studie využití centra města, který se zabývá výstavbou nové radnice spojené s knihovnou a kulturním sálem.

3.3 Určení klíčových aktérů

Před určením klíčových aktérů byla nejprve položena otázka proveditelnosti ze strany tvůrce výzkumu a reprezentativnosti ze strany aktérů. Nejvíce přesná data by byla získána, pokud by byly položeny stejné otázky všem obyvatelům. Tato myšlenka však byla shledána jako neproveditelná ze strany tvůrce výzkumu. Pro zúžení zkoumaného vzorku aktérů byla využita literatura Praxisbuch Partizipation: Gemeinsam die Stadt entwickeln, ve které rakouská autorka Kerstin Arbter rozděluje veřejnost do tří skupin: široká veřejnost, organizovaná veřejnost a odborná veřejnost. Široká veřejnost byla vyřazena kvůli již zmíněnému důvodu neproveditelnosti. Odborná veřejnost tvořená odborníky na dané téma byla ze zkoumaného vzorku aktérů vyřazena z toho důvodu, že se tato skupina neslučovala s cílem práce průzkumu podmínek pro realizaci projektu se zapojením veřejnosti. Výsledná skupina aktérů byla shledána jako zástupci organizované veřejnosti, mezi kterou patří: zájmové skupiny, občanské společnosti, vzdělávací instituce, náboženské instituce, mládežnické organizace, profesní sdružení, různé spolky a sportovní sdružení.



Obr. 3.1: Výšeč rozdělení veřejnosti podle Kerstin Arbter s vyznačením výsledného vzorku veřejnosti červenou barvou (autor podle Arbter 2012, viz příloha 11.3)

Tuto skupinu tvoří aktivnější část obyvatel a v komunitě mají určité postavení. Skupina zároveň tvoří dostatečně reprezentativní vzorek veřejnosti a výzkum dotazníkovým šetřením je u takto zúžené skupiny veřejnosti proveditelný.

Vybráni byli pouze zástupci organizované veřejnosti působící na území Dobříchovic.

3.4 Sestavení dotazníku

Před sestavením samotného dotazníku bylo nejprve stanoveno několik cílů zjištění, za pomoci, kterých bude možné následně zhodnotit participační náladu u klíčových aktérů. První cíl byl stanoven jako zjištění, zdali se dotazovaní již setkali s pojmem participace a zdali jsou s tímto pojmem obeznámeni. Druhý cíl byl stanoven jako zjištění, zdali mají dotazovaní přehled o územním rozvoji Dobřichovic a zdali se o tento rozvoj zajímají. Třetí cíl byl stanoven jako zjištění, jaký mají aktéři přehled o v minulosti vzniklých a v současnosti plánovaných předem vybraných projektech a zdali se dotázaní účastnili participace při jejich vzniku. Čtvrtý cíl byl stanoven jako zjištění, zdali jsou aktéři ochotni se v budoucnu podílet na participaci či nikoliv.

Tyto cíle byly převedeny do dotazníku v podobě vhodně strukturovaných otázek. Dotazník byl vytvořen v internetovém prostředí Google Forms. Dotazník viz příloha 12.2.

3.5 Provedení dotazníkového šetření

Základním krokem dotazníkového šetření bylo rozeslání e-dotazníků prostřednictvím elektronické pošty předem vybraným zástupcům organizované veřejnosti. U aktérů, kteří měli plně e-mailové schránky, e-mail byl již neexistující nebo aktér nezareagoval na zasláný e-dotazník více než 10 dní, tak bylo provedeno telefonické šetření. Při telefonickém hovoru byla zachována etika a slušnost, prvně se iniciátor výzkumu řádně představil, uvedl volaného do kontextu a důvod, proč aktérovi volá. Pokud volaný svolil, že bude ochoten se podílet na vyplnění dotazníku, byla uvedena možnost zaslání dotazníku na novou aktuální e-mailovou adresu k vyplnění, nebo provedení krátkého strukturovaného rozhovoru, který vycházel z dotazníku. Podle preferencí volaného byla zvolena jedna z těchto možností.

3.6 Provedení desk research u zkoumaných projektů

Desk research neboli „provedení průzkumu dané problematiky od stolu“ byl proveden formou prostudování všech místních tiskovin otištěných od roku 1995 až do současnosti. Konkrétně bylo prostudováno 303 výtisků měsíčníku Informační listy a 91 výtisků občasníku Dobřichovické kukátko. Tyto informace byly dále prohloubeny výzkumem internetových zdrojů, konkrétně webovými stránkami města, místních developerů a projekčních kanceláří navrhujících jednotlivé projekty. Při výzkumu byly

hledány informace o procesu plánování. Ze získaných informací byl dále popsán proces vzniku jednotlivých projektů a hlavní důraz byl kladen na možnosti participace.

3.7 Provedení interpretace výsledků dotazníkového šetření

Interpretace výsledků získaných při dotazníkovém šetření byla provedena formou slovního popsání výsledků zkoumaných otázek, které byl doplněno o přehledné grafy znázorňující výsledky v procentech.

3.8 Zhodnocení participační nálady

Zhodnocení participační nálady bylo stanoveno na základě kombinace dat získaných při dotazníkovém šetření a dat získaných z desk research. Samotná nálada byla stanovena na základě znalosti pojmu participace, ochoty obyvatel podílet se na participaci a jejich předešlé zkušenosti s participací.

4. Rešerše

4.1 Participace

„O participaci dnes slyšíme na každém kroku. V některých případech je termínu participace užíváno tak hojně, že se začíná vytrácet jeho obsah a za participaci je pak vydáváno téměř cokoliv. Často slyšíme, že participace občanů na vládnutí je základním kamenem demokratického zřízení. Problém ale nastává v okamžiku, kdy se snažíme termín „participace“ definovat. Co jeden chápe jako vrchol participace, bere druhý jen jako základní předstupeň ke skutečné participaci.“ (Haken a kol. 2016)

Pojem participace lze jiným slovem vyjádřit jako „podílet se“. Participaci je možné chápat dvojitým způsobem. První varianta je jako aktivity, kterými se lidé chtějí podílet na určité činnosti. Druhou možností, jak chápat participaci je možnost uplatnit konkrétní vliv na veřejnou správu a politické rozhodování.

(Bernard a kol. 2007)

Pod pojmem participace při plánování měst se rozumí veškeré aktivity, které zprostředkovávají účast veřejnosti na utváření podkladů, návrhů a finální podoby území, v němž se participace odehrává.

Participace sama o sobě nemusí vždy probíhat podle jasně stanovených postupů a formálních pravidel, ale může být uskutečněna i na základě méně formalizovaných občanských aktivit a iniciací zapojit se do procesu z pohledu široké veřejnosti. V tomto případě se jedná o takzvaný proces participace probíhající zdola. Pokud je participace propagována např. orgánem veřejné moci, tak hovoříme o iniciovaném procesu participace shora.

(Návrat a kol. 2016)

„Participaci veřejnosti (resp. obecně uživatelů) chápeme jako důležitou součást navrhování a plánování veřejných investic. Umožňuje získat představu o potřebách uživatelů a hodnotit variantní možnosti; a tím optimalizovat výsledný návrh.“ (Klápště 2013) Participace sice nemění role v zastupitelské demokracii, ale napomáhá v nich udržet pořádek za pomoci nástrojů participace, díky kterým získává kvalitnější podklady o potřebách obyvatel, které slouží architektům a správě města při navrhování projektů.

(Klápště 2013)

4.2 Aktéři participace

Označením aktér participace může být označen každý, kdo má a projevuje zájem o řešené téma a má snahu daný proces ovlivnit a pojmem klíčový aktér následně označujeme ty aktéry, kterým je proces přímo určen, nebo se jich přímo týká.

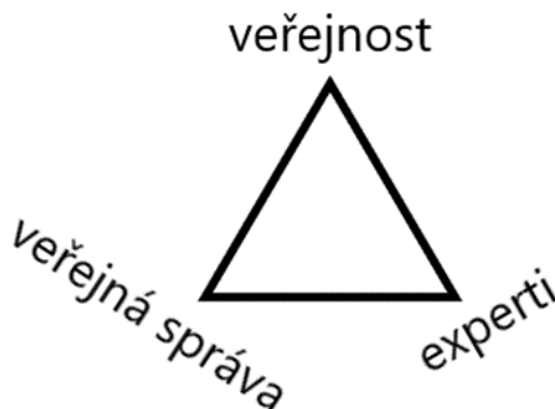
Obecně můžeme za aktéry považovat jedince, skupiny osob, organizace nebo instituce. Na otázku, kdo bude vhodný aktér si můžeme odpovědět až po jasném vymezení tématu participace a řešeného území, kdy po zodpovězení této otázky nám vyplynou i aktéři čili ti, kterých se to bude nejvíce týkat.

Aktéry můžeme členit do tří skupin – správa, experti a v neposlední řadě široká veřejnost.

(Haken a kol. 2016)

„Vždy se musíme snažit o vyvážené působení a zapojení těchto aktérů. Jde o to, aby se trojúhelník veřejná správa–expert–veřejnost neohýbal například v extrémním případě

do podoby, kdy starosta probere svůj názor se spřáteleným členem zastupitelstva, bude ho vydávat za názor většiny a nechá si ho potvrdit kamarádem projektantem v narychlo zpracované studii. Opačným pólem nerovnováhy by pak bylo například chování spolku, který by uspořádal veřejnou debatu bez expertů a zástupců veřejné správy a automaticky by předpokládal, že výsledky debaty jsou závazné pro rozhodování samosprávy.“ (Haken a kol. 2016)



Obr. 4.1: Trojúhelník aktérů znázorňující tři skupiny aktérů participace (obrázek autor)

4.2.1 Veřejnost

Veřejnost je v celku široký pojem, který označuje všechny občany obce.

Veřejnost dále lze rozdělit na širokou veřejnost, organizovanou veřejnost a odbornou veřejnost. Širokou veřejnost dělíme na jednotlivce a společnosti občanů s občanskou iniciativou (spojení občanů kvůli jednomu projektu). Organizovanou veřejnost rozdělujeme na profesní sdružení, občanské společnosti a organizace komunitního života. Do této skupiny lze také zařadit veškeré zájmové skupiny, občanské společnosti, vzdělávací instituce, náboženské instituce, mládežnické organizace, profesní sdružení, různé spolky a sportovní sdružení. Odbornou veřejnost tvoří odborníci na dané téma.

(Arbter 2012)

4.2.2 Výběr aktérů

Pro úspěšné zapojení veřejnosti je zapotřebí správně identifikovat, koho se bude řešený projekt nebo záměr prioritně týkat, nebo tím bude přímo dotčený, a následně je zapotřebí zapojit tyto skupiny obyvatel do rozhodování o daném území. Nesmí se však opomenout ty skupiny obyvatel, kterých se to týká nepřímo nebo vůbec.

(Oriniaková, Teuschlerová 2003)

„Při výběru potenciálních účastníků z řad veřejnosti pořizovatel usiluje o to, aby výsledný vzorek co nejlépe pokrýval spektrum pohledů, zájmů a profesí a aby pokrýval i všechny části řešeného území.“ (Maier a kol. 2015) V první řadě je důležité oslovit ty účastníky u kterých pořizovatel předpokládá zájem o spolupráci. Do této skupiny nejčastěji patří představitelé veřejné správy. Tyto účastníky je vhodné požádat o doplnění dalších účastníků, kteří mohou mít zájem spolupracovat. Takto můžeme postupovat, dokud nám stále přibývají nová jména. Při tomto postupu můžeme aktéry oslovovat pomocí elektronické pošty nebo telefonicky.

(Maier a kol. 2015)

Obecně můžeme tvrdit, že při výběru aktérů platí toto pravidlo: *„Čím širší je základna pro účast občanů na procesu plánování, tím větší může mít plánovač a občané potencionální vliv na veřejnou politiku a plány.“ (Fagence 1977, překlad autor¹)* Dále můžeme předpokládat, že čím více názorů získáme, tím inovativnější vzniknou následné návrhy.

(Fagence 1977)

Mezi metody výběru veřejnosti patří:

Metoda samo identifikace- „kdo se ozve, je přizván ke spolupráci“.

(Oriniaková, Teuschlerová 2003)

Metoda sněhové vločky-Při této metodě požádáme každého nového aktéra, aby nás odkázal na další aktéry, a ti nás dále odkazují na další nové aktéry, a to do té doby, než se vrátíme k prvotním aktérům.

(Haken a kol. 2016)

Pro identifikaci zapojené veřejnosti lze využít i průzkum na základě osobních zkušeností organizátora, geografických analýz, demografických analýz, historických analýz nebo po konzultaci s místními institucemi a úřady.

(Oriniaková, Teuschlerová 2003)

¹ „The broader the base of citizen participation in the planning process, the more potential influence the planner and citizens can bring to bear on public policies and plans.“

4.3 Míra zapojení

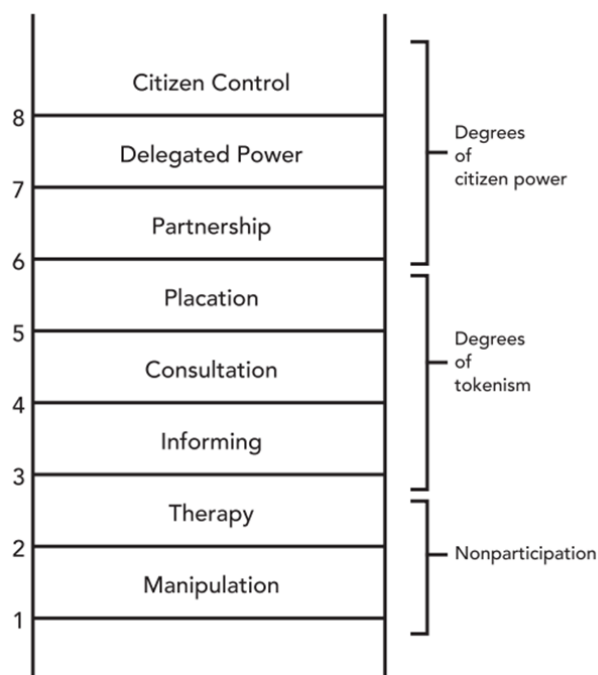
Určit vhodnou míru zapojení u konkrétních projektů není vždy zcela jasné. S vhodným určením míry zapojení se lze řídit podle tzv. Participačního žebříčku nebo dle teorie Sociálního učení.

4.3.1 Participační žebříček

Míru zapojení veřejnosti lze znázornit na tzv. žebříčku participace. Míra zapojení veřejnosti by se měla odrážet od charakterů a cílů projektu, časovým možností, rozpočtu, a hlavně v popptávce po participaci z pohledu veřejnosti.

(Návrat a kol. 2016)

Původní participační žebříček vytvořila Sherry Arnstein a rozděluje ho do tří základních skupin: nezapojování, zapojení pro dobrý pocit a plnohodnotné zapojení.



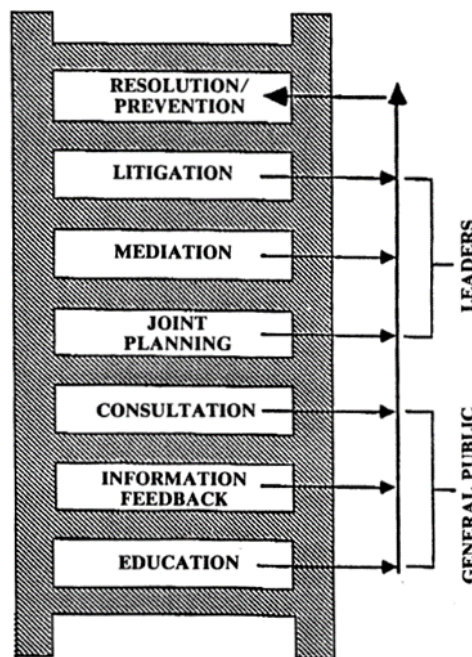
Obr. 4.2: Původní podoba participačního žebříčku (Arnstein 1969)

Tento původní žebříček občanské participace navždy změnil jak plánovači, místní komunity a správa přemýšlí o občanské participaci.

Tento model však nebyl dokonalý. „Všeobecně uznávaným problémem Arnsteinového žebříčku je vymezení (zaškatulkování) občanské participace jako zjevného boje o moc

mezi vládními úředníky [„nimi“] a v komunitě angažovanými občany [„námi“] s primárním zaměřením na boje místních komunit zbavených práv.“ (Gaber 2019, překlad autor²)

Koncem dvacátého století vznikla nová podoba participačního žebříčku, kterou vytvořil Desmond M. Connor a snaží se v něm odstranit limity, které přinášel žebříček od Sherry Arnstein. „Účelem tohoto žebříčku je poskytnout systematický přístup k předcházení a řešení veřejné diskuse o konkrétních politických tématech, programech a projektech, ať už v městském, příměstském nebo venkovském prostředí.“ (Connor 1988, překlad autor³) Jeho žebříček se rozděluje do dvou částí. Do skupiny úkonů, které řeší veřejnost (vzdělávání, informování a konzultace) a do skupiny, kterou se zabývají leaderi (plánování, zprostředkování, spory, rozhodování a prevence). (Connor 1988)



Obr. 4.3: Nová podoba participačního žebříčku (Connor 1988)

² „A widely recognized problem with Arnstein’s ladder is Arnstein’s framing of citizen participation as an overt struggle for power between government officials [‘them’] and community activists [‘us’] with the primary focus on the struggles of disenfranchised community groups.“

³ „The purpose of this ladder is to provide a systematic approach to preventing and resolving public controversy about specific policies, programs and projects whether in urban, suburban or rural settings.“

V budoucnu tyto žebříčky dále vznikaly v různých podobách, avšak většinou nesly společné prvky, jako je informování, konzultace, zapojení, spolupráce a řízení občany.

Informování

„Informování veřejnosti samo o sobě není zapojením veřejnosti (neprobíhá komunikace), ale tvoří důležitý předpoklad pro vyšší příčky žebříčku participace. Bez vhodně sdělených informací se zkrátka participovat nedá. Cílem informování je, aby veřejnost včas pochopila daný problém, možnosti jeho řešení a příležitosti vyplývající z projektu / plánovacího procesu.“ (Návrat a kol. 2016)

Aktér bude pouze informován o dané problematice a postupu.

Konzultace

„Konzultace je nástroj, jak získat zpětnou vazbu k analýze, možnostem řešení nebo rozhodnutí. Konzultace se obecně považuje za nižší formu participace. Obousměrná komunikace mezi zpracovatelem a veřejností probíhá v jasně stanovených fázích procesu.“ (Návrat a kol. 2016)

Aktér bude v čas informován a zároveň bude vyslyšen jeho názor k danému tématu a bude mu poskytnuta zpětná vazba.

Zapojení

„Zapojením veřejnosti se zde myslí přímé zapojení občanů do projektu/plánovacího procesu tak, aby očekávání a obavy veřejnosti byly pochopeny a zváženy.“ (Návrat a kol. 2016)

S aktérem bude probíhat spolupráce tak, aby se výsledné možnosti řešení přímo odrážely v jeho zájmy a očekávání. Bude mu poskytnuta zpětná vazba, ve které se dozví, jak přímo ovlivnil dané téma.

Spolupráce

„Spoluprací s veřejností se rozumí práce s veřejností jako s rovnocenným partnerem plánovacího/rozhodovacího procesu. Veřejnost se účastní rozhodování v celém projektu a navrhuje možnosti řešení.“ (Návrat a kol. 2016)

Aktér bude požádán o radu a návrhy inovativních řešení a jeho návrh bude zahrnut v maximální míře.

Řízení občany

„Řízení občany znamená, že veřejnost nebo zástupci občanské společnosti projekt řídí.“ (Návrat a kol. 2016)

Realizují se rozhodnutí aktérů.

4.3.2 Sociální učení

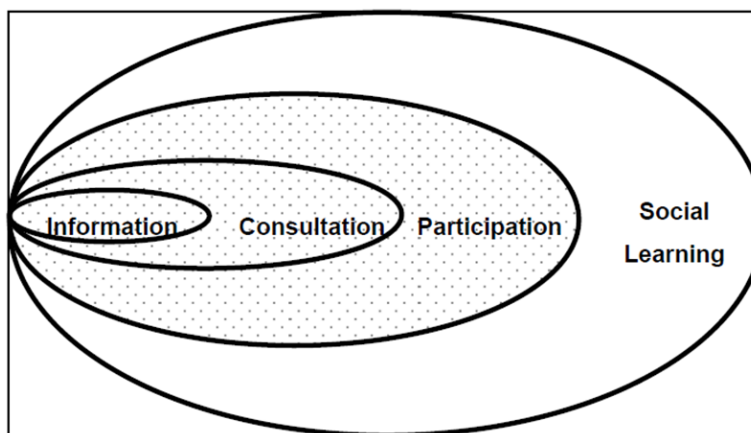
Teorie sociálního učení vychází z tvrzení, že k učení dochází jednoduše pozorováním chování ostatních jedinců a lidé mohou získat nové zkušenosti, chování a informace pouhým pozorováním ostatních.

(Bandura 1971)

Teorii sociálního učení při participaci stanovili Kevin Collins a Ray Ison. Teorie nám pomáhá stanovit vhodnou míru participace podle charakteru řešené úlohy. V této teorii také tvrdí, že předem zmíněná teorie Arnesteinového žebříčku participace není vhodná, a že je čas z tohoto žebříčku ustoupit.

(Collins, Ison 2006)

„Vhodnou míru participace stanovuje participační žebříček na základě charakteru projektu a dosavadní zkušenosti komunity s řešením daného typu problému. Vyplývá z něj například to, že s rostoucími zkušenostmi společenství (zvyšování jeho institucionální kapacity) se potřebná míra a způsob participace mění.“ (Maier a kol. 2012)



Obr. 4.4: Míra participace zobrazená na modelu sociálního učení (Collins, Ison, 2006)

4.3.3 Úrovně sociálního učení

Informování

Informování se používá v případech, kde je problém a jeho řešení v dané komunitě již známé, přičemž není potřeba občany zapojovat, ale postačí je pouze informovat.

(Maier a kol. 2012)

Konzultace

Konzultace se používá v případě, když jsou problémy i zadání jeho řešení zřejmé, ale existuje několik variant řešení daného problému. V tomto případě zapojujeme občany do konzultace o výběru vhodné varianty řešení.

(Maier a kol. 2012)

Zapojení

Zapojení se používá, pokud je zadání řešeného problému známé pouze rámcově, ale je třeba jej upřesnit, aby mohly vzniknout varianty řešení. Například pokud víme, jaký veřejný prostor bude předmětem šetření, ale nevíme, jakou funkční náplň by měl mít. V tomto případě je třeba toto upřesnit ve spolupráci a se zapojením uživatelů tohoto území.

(Maier a kol. 2012)

Sociální učení

„Lze využít v situaci, kde jsou zjevné projevy problému, který je třeba řešit, ale podstatu problému je obtížné vystihnout. Zapojením většího množství aktérů může pomoci problém pojmenovat a popsat, a následně pak identifikovat relevantní alternativy řešení. Participace tak umožňuje poučit se o podstatě problému, který již příště spadá do nižšího stupně míry participace.“ (Maier a kol. 2012)

4.4 Participace s občany

Občanská participace závisí na sociální interakci a zejména na její schopnosti přenášet informace. Pokud je sociální interakce nízká, lidé neznají názory a zájmy svých sousedů či známých, získávají informace výlučně z neosobních zdrojů nebo sdělovacích prostředků, a posuzují je pouze ze svého osobního zájmu. Tyto názory jsou následně čistě osobní a nereflektují veřejný prospěch.

(Bernard a kol. 2007)

Prokázalo se, že masivní počty účastníků na setkávání nejsou vždy prospěšné pro získání požadovaného výsledku. Lidé se zde mohou často překřikovat, neshodnou se ve větší míře a někteří se dokonce stydí vyslovit svůj názor před velkou skupinou lidí, které neznají.

Malé skupiny mohou mít hned několik výhod. *„Když malé skupiny zůstanou po určitou dobu pohromadě, každá skupina si vytvoří pocit vlastní identity, společného cíle a účastníci se budou cítit na schůzkách jako doma. I když se na schůzkách někdy hádají horlivě o problémech a alternativách, stále rozvíjejí důvěru a uvědomují si předsudky toho druhého. Zdá se, že malá skupina lidí, která pracuje společně, také těží z druhu komunikace a interakce, které psychologové dosahují na skupinových setkáních.“* (Williams 1976, překlad autor⁴)

4.4.1 Přehled metod

„Existuje celá řada metod zapojení veřejnosti do plánovacích procesů. Důležitým předpokladem úspěchu je správný výběr metody nebo jejich kombinace. Každý participační proces je natolik specifický, že při volbě metod zapojení veřejnosti je třeba brát v úvahu konkrétní kontext vyplývající z místních specifik, například zkušenosti a postoje komunity, charakter cílových skupin, existující vztahy mezi hlavními aktéry dotčené lokality, MČ atd.“ (Návrat a kol. 2016)

Pokud nám to povaha plánovacího procesu umožní, je vždy lepší dávat při výběru vhodné metody přednost metodám, které umožňují oboustrannou komunikaci a získání zpětné vazby. Osobní setkání nikdy nelze nahradit v plné míře dotazníkovým šetřením. Osobní setkání dokáže více podpořit otevřenost a kreativitu dotazovaného a více buduje dobré vztahy v místní komunitě.

(Návrat a kol. 2016)

⁴ „When small groups stay together over a period of time each group develops a sense of identity and common purpose and the participants feel at home with each other. They argue, sometimes heatedly, about issues and alternatives but develop trust, as well as becoming aware of each other's prejudices. Apparently, a small group of people working together also benefits from the kind of communication and interaction which psychologists achieve in clinical encounter groups.“

Open space

„Velmi neformální a demokratická metoda umožňující sdílení osobních zkušeností a pohledů na zvolené téma. Detailní obsah setkání (tedy konkrétní témata k diskusi) tvoří účastníci sami a oni sami jsou motorem i facilitátorem celého procesu.“ (Participativní metody, <http://www.participativnimetody.cz/>)

Účastníkem této metody může být kdokoliv, koho oslovilo zvolené téma a cílem je prodiskutovat dané téma.

Veřejné projednání

„Slouží k prezentaci a diskusi závažných projektů a záměrů. Prezentaci obvykle zajišťují zodpovědné osoby-projektant, příslušný úředník apod. Součástí projednání obvykle bývá moderovaná zapisovaná diskuse a sběr ústních i písemných připomínek k projektu nebo záměru.“ (Participativní metody, <http://www.participativnimetody.cz/>)

Cílovou skupinou tohoto jednání jsou obyvatelé dotčení řešenou stavbou nebo záměrem a cílem je prezentovat, prodiskutovat a shromáždit připomínky k danému tématu.

Kulatý stůl

„Jak z názvu vyplývá, jde o diskusi „u stolu“ tedy v omezeném počtu účastníků, kteří byli vybráni organizátorem setkání. Diskutující obvykle reprezentují různé názorové skupiny, které k projednávanému tématu mají bližší vztah. Moderátor diskuse dbá na to, aby každý z hlasů, názorů měl stejný prostor. Primárním cílem kulatého stolu je nechat zaznít rozdílné názory, rozdílné úhly pohledu na dané téma. Kulatý stůl ale může sloužit i k tomu najít ve spektru názorů východisko, řešení, případně plán pro akci.“ (Participativní metody, <http://www.participativnimetody.cz/>)

Metoda slouží k prezentování různých názorových a expertních pohledů na řešené téma s cílem zmapovat a případně i dospět k možným řešením problematiky. Cílovou skupinu tvoří experti, názorové skupiny a reprezentanti určitého názorového proudu nebo zájmových skupin.

Den otevřených dveří

„Jde o neformální typ veřejného setkání, na které mají občané možnost přijít kdykoliv v průběhu předem stanovené doby do připravené místnosti. Zde jsou přichystány

informace k projednávanému tématu a lidé se znalostí problému. Občané se mají možnost neformálně informovat, ale také podat své náměty na řešení konkrétního problému.“ (Participativní metody, <http://www.participativnimetody.cz/>)

Cílem této metody je neformálně informovat o předem daném tématu a případně i shromáždit podněty a komentáře od účastníků. Účastnit se může široká veřejnost, již se projekt a jeho dopady mohou týkat.

Dotazníkové šetření

„Dotazníkové šetření je jednou z metod sociologického šetření vhodnou pro zhodnocení potřeb co nejširšího okruhu uživatelů území. Dotazníkovým šetřením je možné získat data pro statistickou analýzu. Tvorba dotazníku by měla vycházet z výstupů kvalitativního šetření, které tematicky vymezí zaměření otázek dotazníku.“ (Návrat a kol. 2016)

Tato kategorie zahrnuje celé spektrum získávání informací pomocí dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření může probíhat formou strukturovaných rozhovorů, telefonických rozhovorů, zasláním poštou nebo vyplněním elektronicky. To se odvíjí od toho, jak moc vypovídající odpověď chceme získat. Přičemž nejnižší úroveň tvoří anketní otázky bez profesionální asistence a pro získání komplexnějších informací z dotazníkového šetření je vhodná podpora odborníka na sociologický výzkum.

(Haken a kol. 2016)

Zásady pro tvorbu dotazníku

Před samotnou tvorbou dotazníku je nutné si stanovit seznam věcí, které se chceme dozvědět. Na základě těchto bodů následně sestavujeme vhodně strukturované otázky, ze kterých se tyto body dozvíme.

(Jeřábek 1992)

Na začátku dotazníku je důležité respondenta stručně seznámit se zkoumanou problematikou, uvést důvod zjišťování informací a představit zadavatele dotazníku. Tento úvod zvýší ochotu dotazovaného a zajistí vyšší návratnost odpovědí.

Když se tedy podaří získat respondenta pro rozhovor či vyplnění dotazníku, je třeba mít dotazník sestavený tak, aby ho neodradily již první otázky. To se může stát, pokud by tyto otázky byly příliš komplikované, rozsáhlé či zjišťující důvěrnější informace. Pokud potřebujeme otázky tohoto typu vůbec pokládat, je vhodnější je umístit na

konec dotazníku, kde již tolik nevádí, když respondent odmítne dále odpovídat. (Hučín, Poláková, 2005)

Klíčové je tedy umístit jednodušší otázky na začátek a složitější nebo citlivější povahy zařadit až na konci.

Otázky mohou být otevřenou formou, uzavřenou formou nebo kombinací těchto možností. Otevřené otázky umožňují respondentovi uvést vlastní odpověď, stručnou nebo rozsáhlou. Tato varianta není vhodná při zkoumání velkého vzorku respondentů, protože následné vyhodnocení může být velice náročné.

Uzavřené otázky umožňují respondentovi výběr z předem připravených odpovědí nebo například variant ano/ne. Můžou to však být i uspořádací nebo přiřazovací otázky.

Kombinace těchto metod může být provedena jako výběr z možností s variantou „jiné“, ve které může respondent uvést vlastní odpověď.

U komplikovanějších otázek je vhodné uvést stručnou metodologickou instrukci. (Jeřábek 1992)

Další metody

World Café, plánování tvorby a obnovy veřejných prostranství, pracovní skupina, interaktivní výstava, tvorba vize komunity, scénáře budoucnosti, občanská podpora, plánovací buňka, metody mapování veřejných prostranství a území, konsenzuální konference, deliberativní hlasování, panel expertů.

(Participativní metody, <http://www.participativnimetody.cz/>)

4.4.2 Legitimní proces

Otázka legitimacy je v tomto ohledu poněkud citlivé téma, jak z pohledu plánovačů, tak z pohledu občanů, kteří si podle toho vybudovávají důvěru v proces participace a na základě jejich názoru, jestli je proces legitimní se participace zúčastní znovu či nikoliv. Proces bude považován za legitimní, pokud využívá konsenzuální rozhodování (nemusí nutně znamenat aktivní souhlas všech zúčastněných, ale spíše přijetí a rozhodnutí neodporovat), je zcela otevřený, vychází na základě důkazů a svévolně se nepřerušuje s předčasným datem. Dalším důležitým faktorem procesu je jeho transparentnost.

(Webler a kol. 2001)

„Proces musí být transparentní, to znamená, že by se měl vyhnout jakéhokoli pocitu tajemství. Transparentní proces je takový, ve kterém existuje jasný plán procesu od začátku až do konce, jsou zveřejněny všechny informace, všechny problémy a otázky mohou být řečeny na jednání, všechny součásti procesu jsou otevřeně přístupné a schůzky se mohou zúčastnit všichni obyvatelé.“ (Webler a kol. 2001, překlad autor⁵)

4.4.3 Měření efektivity participace

„Pro vyhodnocení účasti občanů pomocí metodiky, kterou navrhuje, je nejprve nutné určit, zda je či není program participace nebo aktivita vnímána jako cíl sám o sobě (cílem je pouhá účast), nebo jako prostředek k dosažení cíle (cílem je dosáhnout vytyčeného cíle bez ohledu na účasti), nebo kombinace obou.“ (Rosener 1978, překlad autor⁶) Pokud je cílem pouze mít participaci bez ohledu na výsledku je snadné změřit její efektivitu pomocí spočítání občanů, kteří se zúčastnili a času, který tomu věnovali. Tento způsob nejčastěji používají vládní agentury, aby prokázaly že splnily mandáty účasti. Složitější situace nastává, pokud chceme změřit efektivitu dosažení cíle. Tato analýza vyžaduje detailnější zkoumání příčinných souvislostí mezi participačním programem, samotnou účastí a cíli kterých chceme dosáhnout.
(Rosener, 1978)

4.5 Příležitosti a limity občanské participace

4.5.1 Příležitosti

„V první řadě můžeme tvrdit, že rozhodovací proces se stává kvalitnějším. Hledání řešení se účastní více aktérů, čímž se zvyšuje možnost objevovat nová řešení. Účastníci otevřeného rozhodovacího procesu si vzájemně vyměňují informace, učí se od sebe navzájem. Běžný občan má tu nejlepší znalost místního prostředí a často dovede upozornit na zásadní dopady zamýšleného rozhodnutí, o kterých by místní správa ani odborníci neuvažovali.“ (Zavadil 2006)

⁵ „Proces must be transparent that is, the process should avoid conveying any sense of secrecy. A transparent process is one in which: there is a clear plan for the process from start to finish, all information is disclosed, all issues can be brought to the agenda, all components of the process are open, and room is made for all people to attend.“

⁶ „In order to evaluate citizen participation, using the methodology we propose, it is first necessary to determine whether or not a participation program or activity is perceived as an end in itself (participation for participation's sake), or as a means to an end (as contributing to the achievement of some goal), or a combination of both.“

Zapojením veřejnosti lze hovořit o větší podpoře demokratického procesu. Pokud se obyvatelé cítí lépe informováni o důvodech určitého rozhodnutí nebo řešení a vědí, že jejich názory a nápady byly brány v potaz, tak mohou rozhodnutí považovat za své a lépe následně přijmou konečné rozhodnutí.

Participace ve věcech veřejných může vést k vyššímu stupni samosprávy a hlavní smysl participace může být dosažení stavu, kdy občané daného území rozhodují sami ve své vlastní komunitě. Příležitostí tedy je, aby obyvatelé ovlivnili podmínky, ve kterých žijí.

Další příležitostí je sblížení místní komunity lidí a sdílení emocí a názorů.

(Berman a kol. 2002)

4.5.2 Limity

Občanská participace není samozřejmě univerzální řešení veškerých problémů a témat. Existují zde jisté limity a zápory.

(Haken a kol. 2016)

„Prosazení zapojení veřejnosti a následně první realizace je provázána obtížemi, ať už finančními, časovými nebo problémy spojenými s nedostatkem zkušeností v oblasti zapojování veřejnosti.“ (Oriniaková, Teuschlerová 2003)

Vždy je nutné si vytvořit dostatečnou časovou a finanční rezervu na samotnou spolupráci s veřejností, která může být časově i finančně velmi náročná. Je nutné mít pověřenou osobu nebo při větších výzkumech dokonce tým lidí, kteří budou provádět a zajišťovat práci s veřejností. Existuje zde i riziko, že neodborně provedené zapojení veřejnosti může vést i k negativním nebo žádným výsledkům.

(Oriniaková, Teuschlerová 2003)

Hrozba zneužití procesu je spojena s reprezentativností zapojených aktérů. Nelze předpokládat, že všichni potenciaální aktéři mají zájem nebo schopnost vstoupit do procesu. Některé názorové skupiny mohou procesu dominovat a vydávat svůj pohled za názor celé veřejnosti. Naopak nízkopříjmové skupiny obyvatel, lidé s nízkým vzděláním nebo hendikepované skupiny obyvatel mohou mít omezený přístup, mohou

být přehlíženi nebo nemusí mít zájem se zapojit. Je tedy nutné do procesu participace zapojit veškeré potencionální aktéry, a ne pouze ty dominantní.

(Haken a kol. 2016)

4.5.3 Co na participaci říká zákon

„Požadavek vyššího zapojení občanů a dalších aktérů do veřejného rozhodování rezonuje v celé řadě dokumentů mezinárodních organizací (OECD, Rada Evropy, EU) a stejně tak je veřejně deklarován i Vládou ČR. Náš právní řád ale přímo termín participace nezná, i když lze identifikovat celou řadu zákonných norem, které předpokládají určitou míru participativního rozhodování.“ (Haken a kol. 2016)

Obecně lze najít jen velmi málo právních překážek znemožňujících větší účast veřejnosti na rozhodovacích procesech. Zároveň ale nelze říct, že by náš právní řád participaci přímo podporoval nebo nutil veřejné představitele efektivně zapojit do tvorby rozhodnutí i veřejnost a další aktéry. Zejména samosprávná působnost obcí a krajů je svojí podstatou ideálním prostorem pro využití různých způsobů participativního rozhodování.

(Haken a kol. 2016)

5. Analytická část

5.1 Dobřichovice

5.1.1 Charakteristika území

Město Dobřichovice leží ve Středočeském kraji, v okrese Praha-západ. Žije zde okolo 2700 stálých obyvatel. Přes letní měsíce, zde pobývá velké množství rekreatantů, protože na území Dobřichovic se nachází i velké množství rekreačních objektů. Jedná se převážně o chatáře. Město se rozkládá po obou březích řeky Berounky a leží přibližně 23 kilometrů jihozápadně od samotného centra Prahy. Pro svou blízkou polohu ku Praze se Dobřichovice staly velice oblíbené pro pražské turisty, kteří rádi navštěvují akce jako jsou Vinařské slavnosti, Královský průvod atd., které se zde pořádají. Dobřichovice leží na hlavní železniční trati, díky které mají velice dobré spojení s Prahou. V obci je také rozvinuta občanská vybavenost v podobě mateřské

školy, základní školy se speciálními třídami, základní umělecké školy, Sokolu, lékárny, České pošty, zdravotnických služeb, České spořitelny, restaurací, kaváren a obchodů.

(<https://www.dobrichovice.cz/mesto/o-meste/zakladni-udaje/>)

5.1.2 Historie města

První písemná zmínka o Dobřichovicích vznikla 6. dubna 1253. Archeologické nálezy však nasvědčují, že oblast Dobřichovic byla osídlena již v mladší době kamenné. Po příchodu Slovanů do Čech se zde usídlil rod Dobřichův. V polovině 13. století se zde vrchností stal pražský řád Křížovníků, který o ně však přišel během husitských válek, ale v roce 1505 je opět získal zpět. O rozšíření a obnovu města po husitských válkách se zasloužil Zbyněk Berka z Dubné, který také nechal po roce 1590 postavit Dobřichovický zámek. Během třicetileté války byla obec společně se zámkem vypálena Švédy. Zámek podruhé vyhořel v roce 1779, kdy byl také obnoven a přestavěn do dnešní podoby.

Velký vliv na rozvoj Dobřichovic mělo otevření železniční trati z Prahy do Plzně v roce 1863, to vedlo k podpoření obchodu. V roce 1876 povýšil František Josef I. Dobřichovice na městys. Město zasáhlo v minulosti již mnoho povodní, největší však byla v roce 2002, kdy byla zaplavena zhruba polovina domů a byla zničena lávka přes řeku Berouнку.

Většinovým rozhodnutím zastupitelstva bylo požádáno o jmenování Dobřichovic městem. Ministerstvo vnitra tuto žádost podpořilo a 26. září 2006 se Dobřichovice staly městem.

(<https://cs.wikipedia.org/wiki/Dobřichovice>)

5.1.3 Správa města

Město Dobřichovice tvoří samosprávný celek, v jehož čele stojí starosta obce Ing. Petr Hampl a místostarostové Ing. Michael Pánek a PhDr. Jiří Růžek. Městskou radu tvoří 5 členů a zastupitelstvo 15 členů.

(<https://www.dobrichovice.cz/samosprava/vedeni-mesta/>)

5.2 Klíčové projekty-uskutečněné

5.2.1 Polyfunkční domy Palackého náměstí

Místo stavby: Palackého náměstí, 252 29 Dobřichovice

Účel stavby: polyfunkční bytové domy s komerčním parterem

Rok dokončení: 2001

Charakteristika: Bytové domy s komerčním parterem jasně vymezují a vytváří náměstí a veřejný prostor centra Dobřichovic. V komerčním parteru se nachází obchody, restaurace, Česká pošta, lékárna a ordinace lékařů.

(http://www.dob-invest.cz/projekty/projekty_1etapa.htm, http://www.dob-invest.cz/projekty/projekty_2tapa.htm)

Již od roku 1992 byly zpracovávány různé návrhy úprav Dobřichovického centra. Široká veřejnost se první podrobnější informace o tomto záměru mohla dozvědět již na jaře 1997, kdy byl otištěn článek o tomto plánu spolu s předběžným půdorysem v místních tiskovinách samotným investorem a iniciátorem tohoto projektu.

(Dobřichovické Kukátko - Jaro 1997)

V létě 1998 byl otištěn do tiskovin spolu s novými informacemi i detailní půdorys, a od 31.11.1998 byl v prostorách bývalého statku vystaven podrobný model centra města spolu s výkresy. Model měl sloužit jako podnět do další diskuse mezi investorem a místními občany nad plánovaným návrhem a získání názorové odezvy. Jak sám investor uvádí v jednom z výtisků místních tiskovin, tak vítá další nápady, náměty, myšlenky a uvádí, že by byl rád, kdyby se centrum utvořilo společným konsensem s občany.

(Dobřichovické Kukátko - Léto 1998)

Současně s počátkem výstavby na jaře 1999 byla v místních tiskovinách otištěna finální podoba projektu spolu s architektonickým řešením a cenami jednotlivých prostorů.

(Dobřichovické Kukátko - Jaro 1999)

V nadcházejících výtiscích tiskovin jsou průběžně sdělovány informace a postup probíhající výstavby. Informace o projektu a půdorysy nabízených bytů byly též uvedeny na internetové stránky investora Dob-invest.

(Dobřichovické Kukátko - Podzim 2000)

Na slavnostní otevření vyšla pozvánka v místních tiskovinách, kde investor zve dobřichovické občany i přespolní návštěvníky na slavnostní přípitek. Současně s tímto otevřením získalo dobřichovické náměstí název Palackého náměstí.

(Dobřichovické Kukátko - Léto/podzim 2001)

5.2.2 Polyfunkční domy V Zahradách

Místo stavby: V Zahradách, 252 29 Dobřichovice

Účel stavby: Bytové domy s komerčním parterem

Rok dokončení: Dům D 2006, Dům E 2008

Charakteristika: Bytové domy V Zahradách se nachází v samotném centru Dobřichovic. Disponují komerčním parterem, který nabízí mnoho obchodů, služeb a restauračních zařízení. Utváří veřejné prostranství v centru města.

(http://www.dob-invest.cz/projekty/projekty_vzahradach.htm)

Velice pozorný čtenář místních tiskovin se mohl o tomto projektu dočíst již v dubnu 2003, kdy poprvé padl název polyfunkční domy V Zahradách. Tato informace byla otištěna v Informačních listech pouze v několika větách jako krátký zápis z jednání rady obce. Konkrétně na tomto jednání došlo k seznámení rady s architektonickou studií zpracovanou pro investora.

(Informační listy – č.4 2003)

Další informace byly otištěny ve stejných tiskovinách v 5. a 6. měsíci téhož roku opět jako stručný zápis z jednání rady obce. Na květnové jednání byl přizván i jednatel společnosti Dob-invest, která je investorem projektu. Rada se nejvíce zabývala nevyhovujícím řešením parkovacích míst těchto objektů. Na červnovém jednání rady bylo tomuto projektu uděleno stavební povolení pod podmínkou vyřešení několika předem stanovených nedostatků.

(Informační listy - č.5 2003, Informační listy - č.6 2003)

Po tomto jednání se o projektu přestaly vydávat veškeré informace. První podoba projektu v centru Dobřichovic byla veřejnosti představena na jaře 2005, stejnou dobou, kdy započala výstavba, a kdy byla v jedné z místních tiskovin otištěna inzerce na nově vznikající byty.

(Dobřichovické Kukátko - Jaro 2005)

První podrobnější informace byly v tisku zveřejněny v létě 2005, kdy už stavba byla v plném proudu. Na konci článku jsou čtenáři odkázáni na internetové stránky

společnosti, kde jsou uveřejněny podrobné informace o stavbě. Další informace bylo možné získat i v kanceláři investorské společnosti.

(Dobřichovické Kukátko - Léto 2005)

Společnost postupně vydávala články v místním tisku o postupu výstavby, až do podzimu 2006, kdy společnost informovala o dokončení domu D a o zahájení výstavby domu E, spolu s touto zprávou byla v tisku zveřejněna i podoba domu E (ve stejné době co započala jeho výstavba).

(Dobřichovické Kukátko - Podzim 2006)

Během dokončovací fáze domu E na jaře 2008 byla uveřejněna v místním tisku kapitola nazvaná Kulatý stůl, ve které byl zveřejněn dopis čtenáře (který vybízí k zveřejnění odpovědi na jeho dopis v některém z dalších výtisků tiskovin) adresovaná redakci novin a zároveň jednatele investorské společnosti Dob-invest, který tento projekt realizoval. V dopise se čtenář vyjadřuje k nespokojenosti se vznikající stavbou a nejvíce apeluje na vznik „měšťanských domů“ v centru „vesnice“, které svou výškou výrazně nezapadají do okolní zástavby a kritizuje nově vznikající dům E pro jeho výšku i charakter. Zveřejněný článek obsahoval i vyjádření osloveného jednatele společnosti Dob-invest, který dal čtenáři v některých případech za pravdu a zároveň odůvodnil všechny podněty čtenáře a odpověď doplnil o vlastní pohled na věc.

(Dobřichovické Kukátko - Jaro 2008)

V dalším výtisku se opět objevila kapitola nazvaná Kulatý stůl, ve které stejný čtenář uvádí, jeho překvapení nad tím, kolik spoluobčanů z Dobřichovic souhlasilo s jeho kritikou. Dalo by se hovořit o tom, že se z něj stal pomyslný mluvčí lidu. Na začátku dopisu popisuje, že s nevhodnou výškou budovy se nedá nic dělat, avšak upozorňuje, že nevhodně zvolené obklady komerčního parteru z leštěného mramoru se dají stále vyměnit. Zbytek dopisu se zabývá touto dobou zveřejněným plánem výstavby dalšího polyfunkčního domu v centru města od stejného developera přezdívaném „nároží“. Viz kapitola 5.2.3 polyfunkční dům Berounka.

(Dobřichovické Kukátko - Léto 2008)

Na podzim 2008 zveřejňuje developer informace v místních tiskovinách o dokončení stavby a o vzniklých komplikacích s realizační firmou tohoto projektu.

(Dobřichovické Kukátko - Podzim 2008)

5.2.3 Polyfunkční dům Berounka

Místo stavby: 5. května, 252 29 Dobřichovice

Účel stavby: Bytové domy s komerčním parterem

Rok dokončení: 2011

Charakteristika: Bytový dům s komerčním parterem, který nabízí služby, restaurace a obchody nacházející se v samotném centru náměstí a svojí moderní architekturou vytváří jasnou dominantu.

(http://www.dob-invest.cz/projekty/projekty_berounka.htm)

První veřejná zmínka o demolici stávajícího nárožního domu a následném vybudování nového polyfunkčního domu byla zveřejněna v místních tiskovinách současně s dokončením polyfunkčních domů V Zahradách (viz kapitola 5.2.2), tedy v zimě 2007. Právě dostavěné domy V Zahradách i nově plánovaný polyfunkční dům realizuje společnost Dob-invest. V článku jednatel společnosti uveřejňuje 4 varianty možné podoby stavby a pokládá otázku mezi čtenáře, které z těchto variant se jim nejvíce líbí. (Dobřichovické Kukátko - Zima 2007)

Na jaře 2008 byla v místních tiskovinách otištěna další informace spolu s podobou „nároží“ podle dokumentace pro územní řízení. Spolu s touto zprávou investor poznamenává, že další informace budou následovat někdy příště.

(Dobřichovické Kukátko - Jaro 2008)

Po zveřejnění návrhu byl otištěn v jiných tiskovinách názor jednoho ze čtenářů, který poukazuje na chyby polyfunkčního domu E (V Zahradách) a apeluje na investora, aby se tyto chyby neopakovaly i na novém polyfunkčním domě a byly řádně promyšleny a prodiskutovány.

(Informační listy - č.4 2008)

V květnu byla uveřejněna diskuse urbanistické komise, která se shodla na názoru, že projekt neodpovídá územnímu plánu. Jinými slovy uvedla, že stavba je příliš velká a nesplňuje podmínky pro parkování obyvatel nového domu, ale ani návštěvníků obchodů.

(Informační listy - č.5 2008)

Investor v následujícím výtisku reaguje na názor komise a zároveň vyvrací jejich tvrzení. Dále upozornil, že pouze málokdo z připomínkových využil v průběhu probíhajícího územního řízení jeho ochotu diskutovat o architektuře domu.

(Informační listy - č.6 2008)

V létě 2008 byla otištěna v místních tiskovinách již zmíněná kapitola Kulatý stůl (viz kapitola 5.2.2), ve které čtenář uvádí, jeho překvapení nad tím, kolik spoluobčanů z Dobřichovic souhlasilo s jeho předchozí kritikou. Dalo by se hovořit o tom, že se z něj stal pomyslný mluvčí lidu. Dále reaguje na v minulosti zveřejněný plán výstavby nárožní novostavby, kterou značně kritizuje a označuje za opticky nepřijatelnou. V závěru otištěného dopisu vybízí investora tohoto projektu k veřejné diskusi, v jednom z místních sálů, o urbanistických představách a k přesvědčení spoluobčanů i autora dopisu o tom, že se výstavba obrací správným směrem. V odpovědi se investor obhajuje, že i on získal odezvy od občanů, avšak naopak kladné a poukazuje na fakt, že stávající nárožní dům již nevyhovuje místním potřebám a jeho rekonstrukce je nevhodná. Investor dále reaguje na výzvu k uspořádání veřejné diskuse s nespokojenými občany, kterou však označuje za nereálnou z důvodu běžících lhůt územního řízení u této stavby.

(Dobřichovické Kukátko - Léto 2008)

Po vlně kritických názorů od občanů a tvrzení urbanistické komise, že projekt neodpovídá územnímu plánu, byla na podzim 2008 otištěna další varianta vzhledu řešeného polyfunkčního domu. Tento návrh má již velice blízko k současné podobě budovy. Hlavní změny tvoří změněný tvar nároží budovy a kritizovanou plochou střechu vystřídala střecha sedlová. V článku jednatel společnosti Dob-invest projevuje značnou zvědavost na zpětnou odezvu od místních obyvatel u tohoto nového návrhu.

(Dobřichovické Kukátko - Podzim 2008)

Tento návrh získal poměrně pozitivní ohlas a na jaře 2009 informuje prostřednictvím místního tisku jednatel společnosti, že nový návrh získal dne 12. ledna územní rozhodnutí a jeho podoba je pevně stanovena.

(Dobřichovické Kukátko - Jaro 2009)

V létě 2009 investor zveřejňuje finální podobu vizualizace polyfunkčního domu Berounka, která respektuje vzniklé připomínky ze strany zastupitelstva a veřejnosti.

(Dobřichovické Kukátko - Léto 2009)

Na jaře 2011 se společně s dokončením stavby objevuje v místních tiskovinách i poslední informace zabývající se dokončením stavby.

(Dobřichovické Kukátko - Jaro 2011)

5.2.4 Cyklostezka Dobřichovice

Místo stavby: Dobřichovice, levý břeh řeky Berounky

Účel stavby: Cyklostezka s odpočívadly

Rok dokončení: první část 2008, druhá část 2013

Charakteristika: Cyklostezka lemuje řeku Berounku, vede skrz Dobřichovice a spojuje je s okolním městem Černošice a obcí Lety. U cyklostezky je rozmístěno několik odpočívadel.

(<http://www.grido.cz/cz/projekt/cyklostezka-dobrichovice/>)

První část této kapitoly se zabývá uskutečněnou cyklostezkou na levém břehu řeky Berounky a druhá část se zabývá neuskutečněnou cyklostezkou na pravém břehu řeky Berounky.

První část výstavby sítě cyklostezek na levém břehu řeky byla zahájena v říjnu 2008. Starosta o této stavbě informoval veřejnost prostřednictvím místních tiskovin během výstavby „Jistě si řada z Vás všimla, že na levém břehu Berounky probíhají práce na budování části nové cyklostezky“. (Pánek 2008) V článku uvádí, že stavba je součástí budování cyklostezek regionu Dolní Berounky. Cyklostezku realizuje místní region s plnou dotací. Sám starosta uvádí, že k projektu se rada města dostala až těsně před zahájením výstavby a rada měla velmi omezené možnosti při podávání připomínek k projektu. Stavba byla dokončena koncem roku 2008.

(Informační listy - č.10 2008)

O další výstavbě cyklistických sítí na levém břehu řeky navazující na současnou cyklostezku byli místní občané informováni v dubnu 2012 prostřednictvím článku v místních tiskovinách o příslibu dotace 7,6 mil. Kč na tuto stavbu.

(Informační listy - č.4 2012)

Další informace o průběhu navazující výstavby byly pro veřejnost zveřejněny v místních tiskovinách v srpnu a vzápětí hned i v září 2012, kde je podrobně popsána přesná trasa a povrch cyklostezky. Zmíněny jsou i poměrně netradičně řešená odpočívadla.

(Informační listy - č.8 2012, Informační listy - č.9 2012)

O oficiálním otevření informují místní tiskoviny v lednu 2013.

(Informační listy - č.1 2013)

Na pravém břehu řeky Berounky se plánovalo vést asfaltovou cyklostezku po hrázi podél zastavěného území. První zmínka se objevila v červnu 2010, a to na vývěsce

městského úřadu. Vývěska informovala o zahájení územního řízení pro novou cyklostezku. Tuto žádost podal Zkrášlovací spolek pro Prahu západ.

Na podzim 2010 o tomto záměru informoval veřejnost i místní tisk, kde podrobně popisuje trasu cyklostezky a spíše negativně hodnotí tento záměr. Redakce také vybízí k většímu zájmu místních obyvatel o tuto stavbu, aby byly možné škody vzniklé spolu s touto cyklostezkou co nejmenší.

(Dobřichovické Kukátko - Podzim 2010)

Krátce po zveřejnění zmiňovaného článku byla na městský úřad doručena petice od místních občanů proti způsobu budování cyklostezky. Petici podepsalo téměř 300 obyvatel. Jako jeden z hlavních bodů petice bylo velké množství kácených stromů, asfaltový povrch cyklostezky a znehodnocení hráze u záplavové oblasti. Na základě této petice byli do rady přizváni zástupci skupiny lidí, která tuto petici iniciovala. Na schůzce se obě strany shodly na podmínkách pro schválení cyklostezky.

(Informační listy - č.9 2010)

O měsíc později informuje zastupitelstvo města veřejnost o postupu s plánováním cyklostezky v místních tiskovinách, kde uveřejňují i nesouhlasné stanovisko oboru životního prostředí.

(Informační listy - č.10 2010)

Koncem roku 2010 informují místní tiskoviny veřejnost o tom, že záměr výstavby byl Stavebním úřadem v Dobřichovicích zamítnut. Zkrášlovací spolek podal však proti tomuto rozhodnutí odvolání ke krajskému úřadu. Obě tato rozhodnutí byla zveřejněna na úřední desce městského úřadu.

(Informační listy - č.11 2010)

Další zmínka se o tomto záměru dostala do místních tiskovin až v létě 2012, kde informují, že po několikaměsíčním sporu se zástupci veřejnosti prosazující názor zamítnutí cyklostezky a zkrášlovacím spolkem vydal Dobřichovický stavební úřad povolení k tomuto projektu.

(Dobřichovické Kukátko - Léto 2012)

V zimě 2012 vznikla zmínka o této cyklostezce v zápisu z veřejného zasedání zastupitelstva, které bylo nezvykle hojně navštívené veřejností. Na tomto zasedání referovali zástupci lidu o potřebnosti či rizicích cyklostezky. Zastupitelé na přání většiny přítomné veřejnosti schválili negativní stanovisko k vedení této cyklostezky po pozemku města.

(Dobřichovické Kukátko - Zima 2012)

Investor i po tomto rozhodnutí nepolevil od svých plánů a projekt přepracoval do takové podoby, kde s městskými pozemky nepočítá. V dubnu 2014 stavební úřad přerušil na základě mnoha námitek od místní občanské společnosti územní řízení z důvodů souvisejících s ochranou přírody. V červnu a červenci téhož roku proběhl nový sběr podpisů proti tomuto projektu. Nesouhlas pod touto peticí podepsalo 2090 lidí. Toto byla poslední zmínka k tomuto projektu, cyklostezka však nebyla doposud realizována.

(<http://www.obcane-dobrichovic.cz/temata/zivotni-prostredi-priroda-a-zelen/56-potrebuji-dobrichovice-treti-cyklostezku-podel-berounky>)

5.2.5 Základní škola Dobřichovice

Místo stavby: 5. května 40, 252 29 Dobřichovice

Účel stavby: základní škola

Rok dokončení: 2014

Charakteristika: Základní škola, která byla rozšířena o nové křídlo navazující na původní školu, se nachází v centru Dobřichovic a svým pro Dobřichovice netradičně moderním stylem tvoří nepřehlédnutelnou součást centra.

(<https://www.archiweb.cz/b/pristavba-zakladni-skoly-v-dobrichovicich>)

Město se poprvé s myšlenkou výstavby nové části školy podělilo s širokou veřejností v listopadu 2008 v Dobřichovickém zpravodaji, kde byla adresována situace s nedostatečnou kapacitou základní školy a stále se stoupajícím demografickým růstem obyvatel. Město se potýkalo s otázkou, zda postavit přístavbu stávající školy v centru města v ulici 5. května nebo postavit zcela novou budovu v Raisově ulici.

(Informační listy - č.11 2008)

Nakonec byla zvolena varianta rozšíření stávající školy na pozemcích města v centru, protože pozemek, na kterém byla zvažována zcela nová výstavba je blokován procesem církevních restitucí, který se táhne již několik let. Město v tomtéž článku informovalo, že již oslovilo 5 projekčních kanceláří v roce 2006 s požadavkem na zpracování architektonické studie na přestavbu školy. Město tyto studie zpřístupnilo veřejnosti na městském úřadu, kde bylo možné se k nim vyjádřit. Město vítalo názory občanů na tuto výstavbu.

(Informační listy - č.1 2009)

Na jaře 2009 byla otištěna v jedné z místních tiskovin informace o tom, že rada města vybrala z vystavených studií dvě konkrétní a architektky těchto studií následně požádala o jejich dopracování. Nad návrhem druhého kola výběru zasedali členové rady, urbanistické komise, zástupci školy a další zastupitelé bez možnosti vyjádření názoru široké veřejnosti. Rada následně rozhodla o vítězi soutěže, kterým se stala projekční kancelář SHA. Po soutěži bylo s vítězem zahájeno jednání o smlouvě na zpracování projektové dokumentace.

(Dobřichovické Kukátko - Jaro 2009)

O letních prázdninách 2010 byla započata rekonstrukce staré části základní školy, na kterou město získalo dotaci z evropských fondů. Rekonstrukce byla navržena tak, že počítala s budoucí demolicí nejstarší části, kterou nahradí nové křídlo školy.

(Informační listy - č.6 2010)

V září 2010 byla na městský úřad podána petice proti demolicí staré části základní školy na jejíž místě měla vzniknout škola nová. „Tato historická, dnes již jedna z nejstarších budov naší obce, má ustoupit jakési nové výstavbě. Chtěli bychom vás tímto vyzvat k přehodnocení tohoto záměru. Myslíme si, že tato stavba má být zachována ve své nynější podobě jako projev úcty k dílu našich předků a jako dědictví těm, co přijdou po nás.“ (Petr Vyhnal, autor petice, 2010). Petice vyzývá městskou radu ke změně zadání projektu tak, aby byl zachován stávající objekt z roku 1862. Petice obsahovala 104 podpisů. Město petici zamítlo s tím, že již probíhá rekonstrukce počítající s novým křídlem, byla již vypracována veškerá dokumentace pro územní a stavební povolení a byly již podány žádosti o dotace na tuto stavbu. Město také podotýká, že v zadání pro projektanty bylo pokusit se o zachování nejstarší části školy. Ani jedna ze studií však nedoporučila zachování této budovy, a to zejména kvůli nemožnosti dodržení požárních, ale i hygienických norem.

(Informační listy - č.9 2010)

Starosta obce zveřejňuje v červenci 2011 článek ve kterém informuje o procesu budoucí výstavby základní školy. Projekt i povolení jsou již připraveny, ale finance na výstavbu nejsou stále k dispozici. Město se již dva roky snaží o získání dotace na výstavbu, však bez úspěchu. Na konci článku se starosta obrací na občany, kteří mají možnost, jakkoliv pomoci při získávání dotace, aby se na něj obrátili.

(Informační listy - č.7 2011)

Město v únoru 2012 zveřejnilo záměr odsouhlasený nadpoloviční většinou zastupitelů vyhlásit obchodní soutěž na stavbu i bez dosažení požadované dotace. Město uvádí,

že by stavba vzhledem k akutnímu nedostatku tříd mohla být financována z rozpočtu obce.

(Informační listy - č.2 2012)

K tomuto záměru se vyjádřil však pouze jeden občan Dobřichovic, který zjednodušeně uvádí: přístavbu školy ano, ale nikoliv výlučně z peněz dobřichovických daňových poplatníků. V jednom z místních výtisků bylo otištěno „očekávali jsme daleko větší odezvu dobřichovických občanů na tuto velmi závažnou problematiku, jakou je financování přístavby školy“. (poznámka redakce, Informační listy - č.3 2012)

(Informační listy - č.3 2012)

V listopadu 2012 město informuje veřejnost, že je rozhodnuto o financování školy z obecního rozpočtu. Kvůli této investici bylo město nuceno prodat několik obecních pozemků. Na stavbu přispěl ministr financí, obce Lety a Karlík, které též využívají Dobřichovickou školu. Dodavatel stavby byl stanoven formou elektronické dražby o nejnižší nabídku na zhotovení projektu.

(Informační listy - č.11 2012)

V únoru 2013 byla v místních tiskovinách společně s informací o začátku výstavby v březnu otištěna i detailní vizualizace a půdorys nového křídla školy.

(Informační listy - č.2 2013)

Město veřejnost průběžně informuje o průběhu a náležitostech spojených s výstavbou v místních tiskovinách.

Stavba byla dokončena v září 2014. Po dokončení město uspořádalo den otevřených dveří pro veřejnost, aby si mohli lidé prohlédnout novou školu i z vnitřní části.

(Informační listy - č.9 2014)

Základní škola následně získala titul Stavba roku 2015.

(<http://www.stavbaroku.cz/printDetail.do?Dispatch=ShowDetail&siid=1174&coid=59>)

5.2.6 Dob centrum

Místo stavby: Anežky České 432, 252 29 Dobřichovice

Účel stavby: bytové domy, restaurace, hotel a služby

Rok dokončení: 2017

Charakteristika: Areál bývalého křížovnického statku prošel rozsáhlou rekonstrukcí a vznikl zde veřejný prostor s polo veřejným charakterem, ve kterém se nachází bytové

domy, restaurace, hotel a služby. Dob centrum se nachází na hlavní ose 5. května a tvoří tak pomyslnou protiváhu Dobřichovickému centru.

(<http://www.dobcentrum.cz/projekt.htm>)

Územní řízení tohoto projektu se konalo v únoru 2008, následně bylo vydáno územní rozhodnutí v červnu 2009. Koncem léta 2009 se na internetových stránkách městského úřadu zveřejnil záměr soukromého investora Dob-investu realizovat tuto přestavbu bývalého statku na seminární hotel. Po tomto zveřejnění vyzývá jeden z občanů Dobřichovic investora projektu k zveřejnění detailních informací o tomto projektu v místních tiskovinách. Investor žádosti vyhověl v listopadovém vydání. Vydal poměrně krátký článek informující o tomto záměru.

(Dobřichovické Kukátko - Podzim 2009)

Tento článek rozpoutal poměrně nesouhlasnou diskusi o tomto projektu, která byla otištěna v místních tiskovinách v zimě 2009. Iniciátorka diskuse zde uvádí, že tento záměr uniká pozornosti veřejnosti, a že je z něj udivená a s ní i spousta dalších obyvatel. Hlavní pointa této diskuse je převážně otevřená kritika tohoto záměru. Investor reaguje na kritiku odpovědí, že projekt nebyl nikterak zatajen veřejnosti, ale že územní rozhodnutí probíhalo formou veřejného vyvěšení. Na konci uvádí, že se nebrání další smysluplné diskusi o modifikacích na tomto projektu.

(Dobřichovické Kukátko - Zima 2009)

Po této diskusi se však investor na delší dobu odmlčel a další informace přišla až v roce 2012 v zápisu z jednání rady, kde investor žádal o nové stavební povolení. Stavební povolení investor již sice dostal v roce 2009, za uplynulou dobu se plánovaný projekt však podstatně změnil a vyžadoval nové povolení.

(Informační listy - č.11 2012)

Na listopadovém jednání rady projekt povolení nedostal, po zpracování připomínek od rady města se investor již však na dalším jednání setkal s převážně kladným ohlasem a povolení dostal.

(Informační listy - č.12 2012)

Po tomto setkání byla v místních tiskovinách otištěna pozvánka pro veřejnost zúčastnit se prezentace detailního architektonického modelu, která se konala 2. dubna 2013 v místním sálu. V pozvánce investor také uvádí detailní informace o projektu, který se stal spíše než původně plánovaným hotelem novým bytovým centrem s malým hotelem a občanskou vybaveností.

(Informační listy - č.3 2013)

Začátkem podzimu 2013 byla otištěna v místních tiskovinách informace o zahájení výstavby první etapy. Společně s touto informací byl v článku i detailní popis projektu spolu s fotografií vystavovaného modelu a situací areálu. V článku investor informuje o vytvoření webových stránek specializovaných na tento projekt, na kterých bude detailní vyobrazení projektu a aktuální informace o výstavbě.

(Dobřichovické Kukátko - Podzim 2013)

O projektu bylo možné se pravidelně dočíst v místních tiskovinách nebo na již zmiňovaných webových stránkách, vytvořených speciálně pro tento projekt, a to po celou dobu výstavby až do roku 2017, kdy byl projekt dokončen.

(Dobřichovické Kukátko - Zima 2017)

Projekt následně získal titul Stavba roku Středočeského kraje 2019.

(<http://www.stavbaroku.cz/printDetail.do?Dispatch=ShowDetail&siid=1833>)

5.3 Klíčové projekty-plánované

5.3.1 Studie využití centra města (radnice/občanská vybavenost)

Zadavatel: Město Dobřichovice

Místo stavby: 5. května, 252 29 Dobřichovice

Účel stavby: Radnice a občanská vybavenost

Řešené území se nachází na místě současné požární zbrojnice v centru města v ulici 5. května, studie se soustředí na návrh nového městského úřadu a občanské vybavenosti. Je počítáno s tím, že požární zbrojnice se přesune na vhodnější místo, pravděpodobně na pozemek současné radnice, která bude přesunuta na pozemek hasičské zbrojnice.

(<https://www.dobrichovice.cz/mesto/studie-vyuziti-centra-mesta/>)

Obyvatelé se o tomto záměru mohli poprvé dozvědět z místních tiskovin, ve kterých byl v dubnu 2016 otištěn zápis z jednání zastupitelstva města. Na kterém proběhla diskuse mezi zastupiteli o nevhodném umístění hasičské zbrojnice v centru města. Starosta uvádí, že tento pozemek by byl naopak vhodný pro novou radnici a občanskou vybavenost.

(Informační listy - č.4 2016)

Rada se k tomuto tématu vrátila opět na prosincovém jednání, kde dospěla k názoru, že nejvhodnější bude pro tuto veřejnou zakázku oslovit 5 architektonických kanceláří, které zpracují studie.

(Informační listy - č.12 2016)

V březnu 2017 byl otištěn plnohodnotný článek v místních tiskovinách informující veřejnost o tomto záměru. Článek podrobně popisuje, jaký má město záměr s pozemkem hasičské zbrojnice. Stručně zde shrnuje již zmíněné informace z jednání zastupitelstva a veřejnost je informována o zadání studií. Dále uvádí, že s výslednými studii bude seznámena i veřejnost.

(Informační listy - č.3 2017)

V dubnu téhož roku se rada seznámila s architektonickými studii. Shodla se, že je nezbytné, aby se s návrhy seznámili zastupitelé i široká veřejnost a teprve po všeobecné diskusi je možné pokračovat v přípravách. Rada navrhla svolat zasedání zastupitelstva na 2. května, kde proběhne prezentace návrhů zastupitelstvu i veřejnosti.

(Informační listy - č.4 2017)

Po veřejné prezentaci mohla jak veřejnost, tak zastupitelé zasílat své připomínky k jednotlivým studiím. Bylo jich doručeno celkem 10 (přesný počet zaslaných připomínek konkrétně od veřejnosti není známý). Mnoho připomínek však zaznělo již na samotné prezentaci. Rada města prodiskutovala a vyhodnotila následně tyto připomínky na zářijovém jednání. Studie však nesplnily představy města.

(Informační listy - č.5 2017)

Ze zápisu ze zasedání rady v srpnu 2018 vyplývá, že se rada shodla, a osloví tři architektonické kanceláře na dopracování studií. Rada uvádí, že bude volit podle preference návrhů z veřejné prezentace. Nakonec však opět oslovila všech pět.

(Informační listy - č.8 2018)

Druhé kolo prezentace architektonických studií proběhlo v místním sále 5. listopadu 2019. Studie byly také k nahlédnutí na městském úřadu a webových stránkách města. Občané, kteří se neúčastnili prezentace, mohli zasílat své názory na zveřejněnou e-mailovou adresu.

(Informační listy - č.12 2019)

Poslední aktuální informace byla zveřejněna v zápisu z prosincového jednání v roce 2020, kde se rada shodla, že vítěze soutěže by měli vybrat začátkem roku 2021. K dnešnímu dni 5.3.2021 o projektu nejsou žádné nové zprávy ani informace.

(Informační listy - č.12 2020)

5.5 Klíčoví aktéři

5.5.1 Organizovaná společnost

Aktéři působící na území Dobřichovic stanovení dle metodického postupu viz kapitola

3.3:

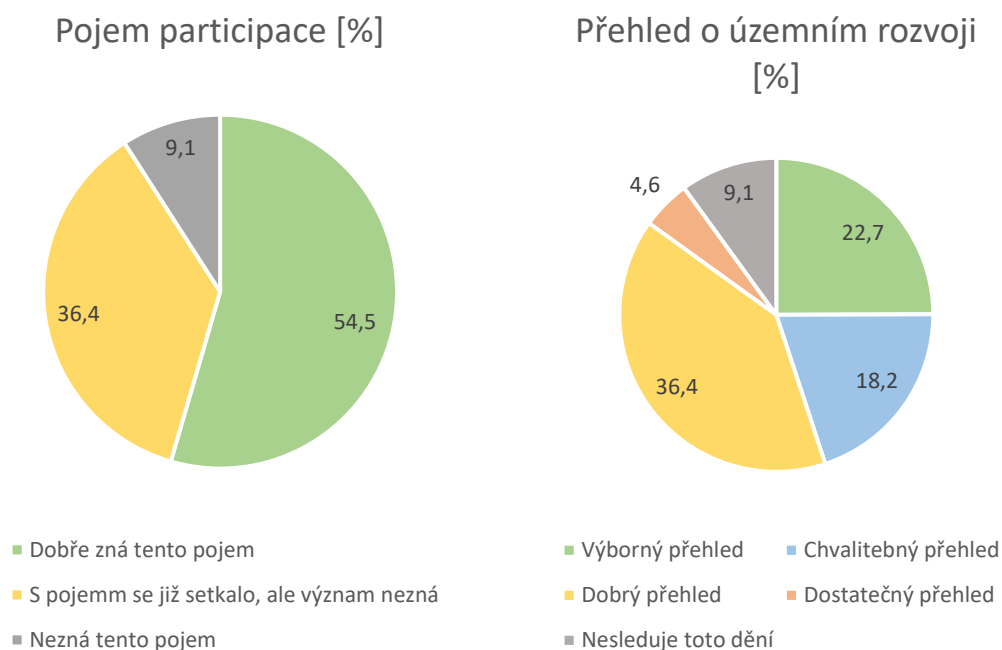
1. Dobřichovická divadelní společnost
2. Skaut Dobřichovice
3. Lukostřelecký klub
4. Dobřichovické kukátko
5. Sokol Dobřichovice
6. Oddíl nohejbalu
7. Myslivecký spolek Skalka
8. Oddíl košíkové
9. Základní umělecká škola Dobřichovice
10. Sbor dobrovolných hasičů
11. Florbalový klub
12. Klub chovatelů a příznivců fretek
13. Občanské sdružení Náruč
14. Volejbalový klub
15. Osvětová beseda Dobřichovice
16. Spolek včelařů
17. Tenisový klub
18. Lumen - mateřské centrum
19. Dobřichovický Domek - klub mládeže
20. Klub Přátel Jógy
21. Gymnastický oddíl
22. Klub Dendrologů
23. Společně pro Dobřichovice
24. Badminton klub
25. Český svaz ochránců přírody CHRPA
26. Základní škola Dobřichovice
27. Fotbalový klub
28. Spolek občanů Dobřichovice
29. Myslivecký spolek DIANA
30. Atletický klub

6. Výsledky

6.1 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Základní vzorek sta procent tvoří 22 respondentů (zástupci organizované veřejnosti od kterých byly získány výsledky dotazníkového šetření), u některých grafů může být vzorek sta procent tvořen méně respondenty, tento počet se odvíjí v závislosti na předešlém odpovídání na otázky, při čemž na základě tohoto faktoru nemusely být některé otázky položeny všem dotázaným. Počet respondentů, ze kterého graf vychází je vždy uveden v jeho popisu.

S pojmem participace se již v minulosti setkalo 90,9 % respondentů, z toho 54,5 % znalo přesný význam tohoto pojmu podle definice, která byla uvedena v úvodu dotazníku. Pouze 9,1 % respondentů se s tímto pojmem setkalo poprvé až v tomto dotazníku. Výsledky znázorňuje graf 6.1.

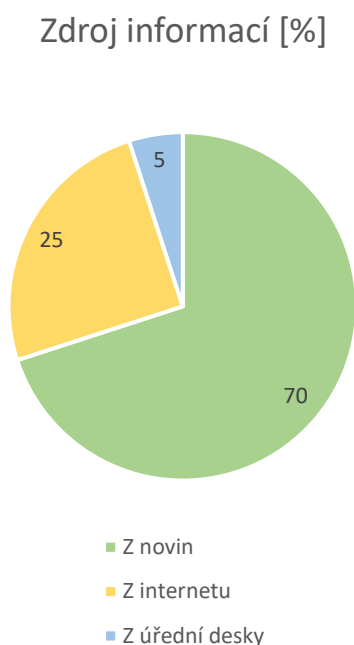


Graf 6.1: znalost pojmu participace-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

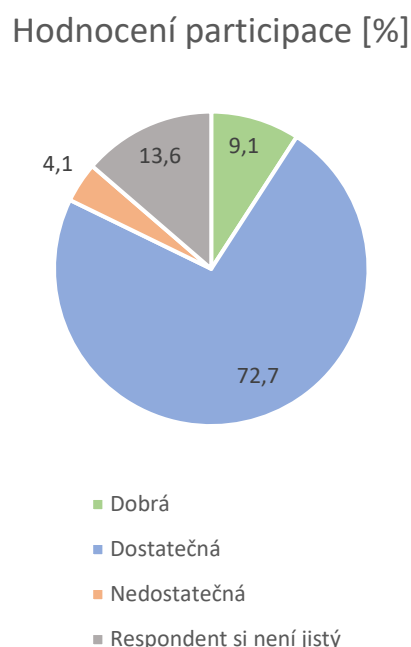
Graf 6.2: úroveň přehledu respondentů o územním rozvoji-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Územní rozvoj v Dobřichovicích sleduje 90,9 % dotázaných. Jejich hodnocení tohoto přehledu vyplývá z grafu 6.2. Žádný z dotázaných neuvedl svůj přehled jako nedostatečný, pouze 9,1 % z celkového vzorku respondentů tento rozvoj vůbec nesleduje.

Ze vzorku respondentů, kteří sledují územní rozvoj (90,9 % ze všech dotázaných) se respondenti nejčastěji dozívají aktuální informace z místních novin, následně z internetu a v poslední řadě z úřední desky. Poměr zastoupení těchto zdrojů vyplývá z grafu 6.3.



Graf 6.3: nejčastější zdroj informací o územním rozvoji-100 %=20 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)



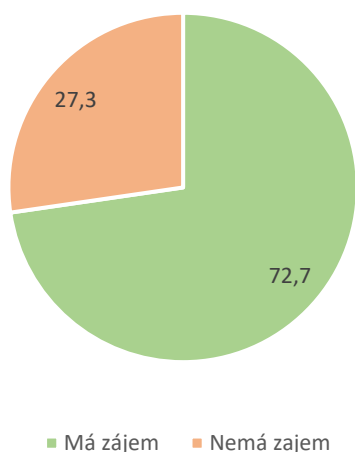
Graf 6.4: hodnocení úrovně dosavadní participace-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Hodnocení dosavadní participace vyplývá z grafu 6.4, kde naprostá většina dotázaných hodnotí úroveň participace v Dobřichovicích jako dostatečnou.

Téměř 86,4 % dotázaných si myslí, že by širší participace mohla mít pozitivní přínos pro rozvoj Dobřichovic. Několik respondentů uvádí i důvod, proč si to myslí: „stavělo by se více staveb, které obyvatelé opravdu potřebují“, „aby se zabránilo vzniku nesmyslných projektů, které chtějí pouze investoři“, „krásná obec-krásný život“. Pouze 16,6 % respondentů si myslí, že by širší participace neměla smysl pro budoucí rozvoj a jeden z nich uvádí jako důvod: „zájem ze strany zastupitelů o názor občanů na různé projekty plánované v našem městě je minimální, stejně si zde nakonec všichni postaví svůj projekt“.

Celkem 72,7 % respondentů má zájem podílet se v budoucnu na participaci rozvoje Dobřichovic viz graf 6.5. Na otázku, jaké změny by to mohlo přinést, respondenti reagují takto: „rozvoj kulturní oblasti“, „přispět dalšími názory“, „myslím, že stupeň participace obyvatel se průběžně zvyšuje, takže mého přínosu je čím dál méně potřeba“, „aby nebyly nové stavby pouze pastvy pro oko, ale byly funkční“, „aby podoba města odpovídala potřebám obyvatel“, „participace spolků a jednotlivých občanů může přinést do projektu nové myšlenky a mohou poskytnout jakousi zpětnou vazbu, což je pozitivní“, „mohlo by se více přihlížet na to, co si opravdu přejí obyvatelé a ne starosta“, „více plnit potřeby těch, co stavbu využívají a ne jenom, aby to dobře vypadalo“, „lepší a spokojenější život ve městě“ a poslední respondent uvádí, že by participace mohla přinést „pláže a lavičky, více využít Berounku“.

Zájem podílet se v
budoucnu na participaci
[%]

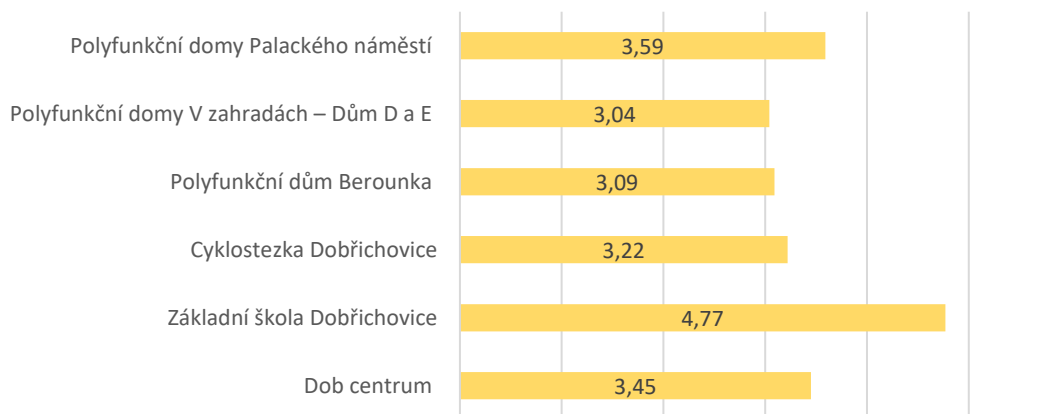


Graf 6.5: zájem respondentů účastnit se participace v budoucnu-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Zájem podílet se v budoucnu na participaci nemá 27,3 % dotázaných. 66,7 % respondentů z tohoto vzorku uvádí jako důvod, že nevěří, že by někdo bral jejich připomínky v potaz a zbylých 33,3 % uvádí jako důvod nedostatek času na takové věci. Žádný z respondentů nevedl jako důvod špatnou zkušenost s jeho předchozí participací.

Hodnocení významnosti zkoumaných projektů na stupnici 1-5 (5 - nejvýznamnější) vyplývá z grafu 6.6, kde respondenti uvádějí jako nejvýznamnější základní školu.

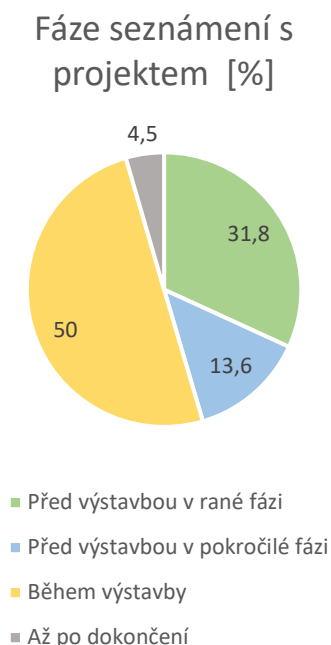
Průměrné hodnocení významnosti projektu



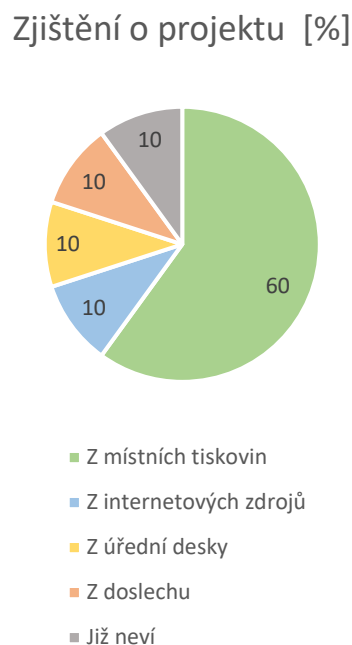
Graf 6.6: hodnocení významnosti zkoumaných staveb podle respondentů vyjádřeném v průměrném hodnocení na stupnici 1-5 (5 - nejvýznamnější) (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Polyfunkční domy Palackého náměstí

O projektu polyfunkčních domů Palackého náměstí se před zahájením výstavby dozvědělo 45,4 % respondentů. Konkrétní fáze, ve kterých se dotázaní dozvěděli o této stavbě znázorňuje graf 6.7.



Graf 6.7: fáze, ve které se respondenti seznámili s projektem-100 % = 22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)



Graf 6.8: zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o projektu-100 % = 10 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

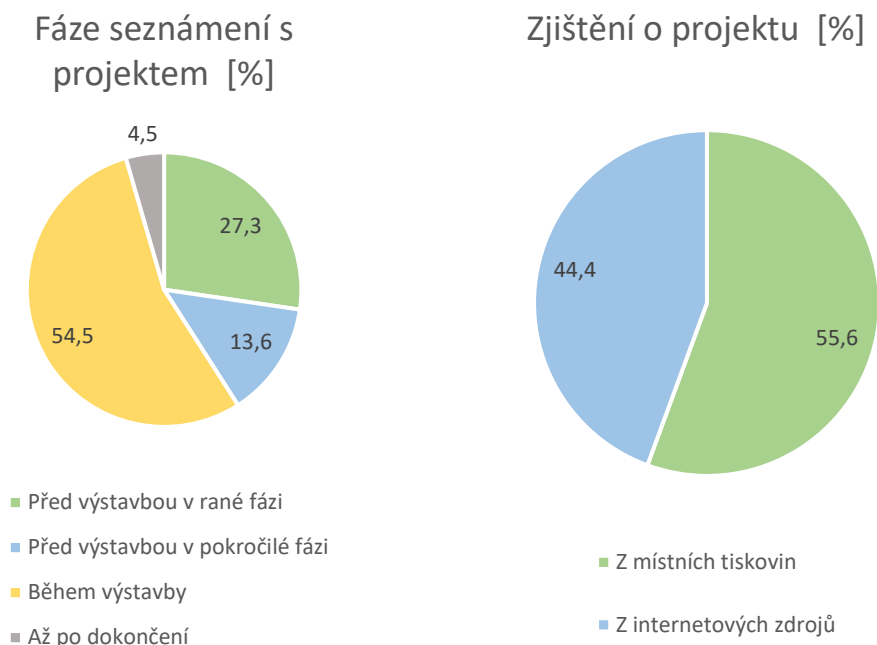
Ze vzorku 45,4 % respondentů, kteří se o projektu dozvěděli před jeho výstavbou se většina o záměru dozvěděla z místních tiskovin. Konkrétní zdroj znázorňuje graf 6.8. Z celkového vzorku dotázaných vědělo o možnosti podílet se na participaci 22,7 % respondentů a 9,1 % se jí zúčastnilo.

4,6 % dotázaných se účastnilo besedy při veřejné prezentaci projektu, svou účast hodnotí kladně s tím, že jejich názor byl brán v potaz.

Druhých 4,6 % dotázaných psalo připomínky investorovi, při čemž uvádí, že jejich připomínky nebyly brány příliš na vědomí.

Polyfunkční domy V Zahradách – Dům D a E

O projektu polyfunkčních domů V Zahradách se před zahájením výstavby dozvědělo 40,9 % respondentů. Konkrétní fáze, ve kterých se dotázaní dozvěděli o této stavbě znázorňuje graf 6.9.



Graf 6.9: fáze, ve které se respondenti seznámili s projektem-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

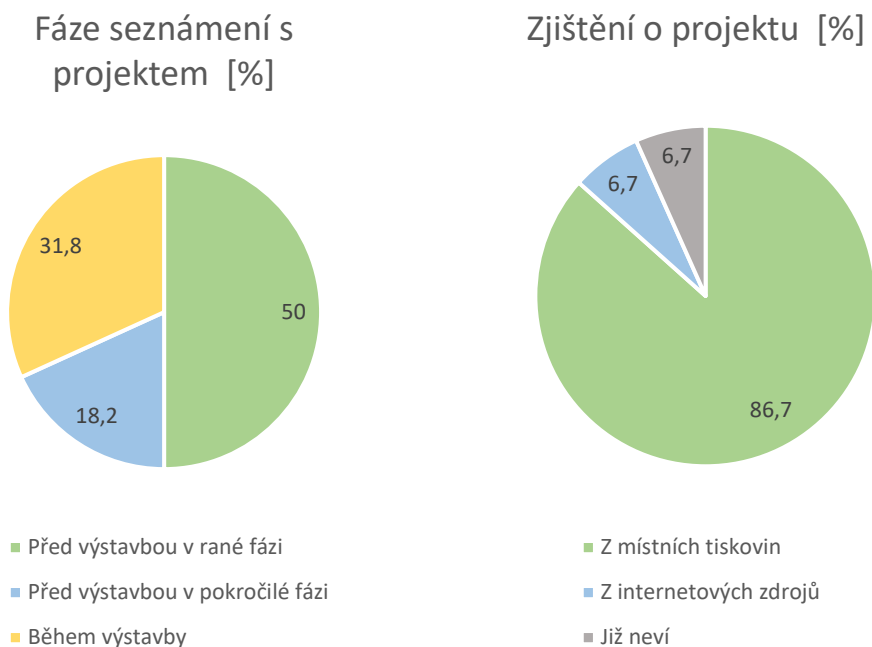
Graf 6.10: zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o projektu-100 %=9 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Ze vzorku 40,9 % respondentů, kteří se o projektu dozvěděli před jeho výstavbou, se většina o záměru dozvěděla z místních tiskovin. Konkrétní zdroj, ze kterého se tito respondenti dozvěděli o tomto záměru znázorňuje graf 6.10.

Z celkového vzorku dotázaných vědělo o možnosti podílet se na participaci 27,3 % respondentů, žádný se jí však neúčastnil.

Polyfunkční dům Berounka

O projektu polyfunkčního domu Berounka se před zahájením výstavby dozvědělo 68,2 % respondentů. Konkrétní fáze, ve kterých se dotázaní dozvěděli o této stavbě znázorňuje graf 6.11.



Graf 6.11: fáze, ve které se respondenti seznámili s projektem-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.12: zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o projektu-100 %=10 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Ze vzorku 45,4 % respondentů, kteří se o projektu dozvěděli před jeho výstavbou se většina o záměru dozvěděla z místních tiskovin. Konkrétní zdroj, ze kterého se tito respondenti dozvěděli o tomto záměru znázorňuje graf 6.12.

Z celkového vzorku dotázaných vědělo o možnosti podílet se na participaci 31,8 % respondentů a 13,6 % se jí zúčastnilo.

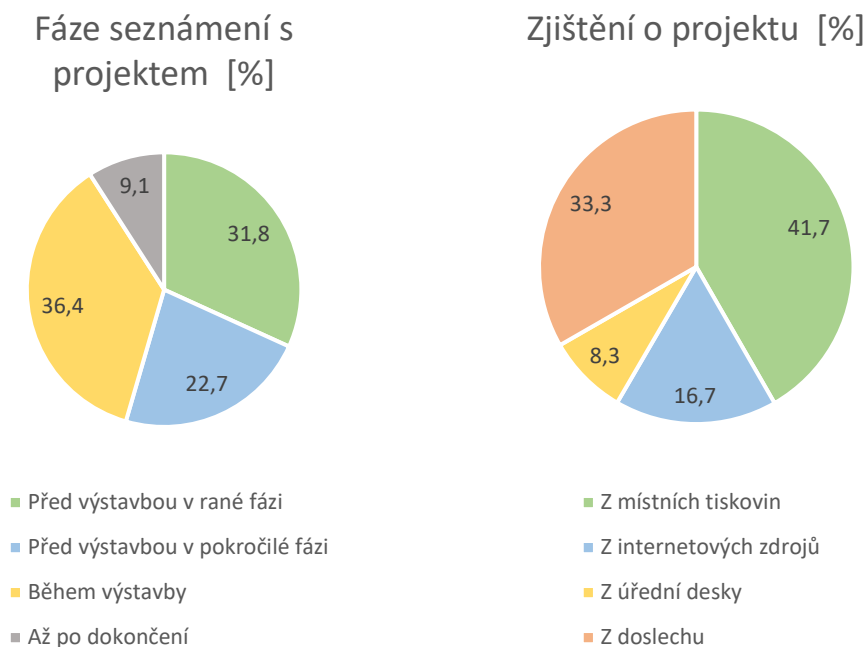
4,6 % dotázaných se účastnilo veřejné prezentace projektu, svou účast hodnotí kladně s tím, že jejich názor nebyl brán příliš v potaz.

Dalších 4,6 % dotázaných psalo připomínky investorovi, při čemž uvádí, že jejich připomínky byly brány v potaz.

Zbývajících 4,6 % uvádí, že se participace zúčastnilo, neuvádí však jakou formou.

Cyklostezka Dobřichovice

O projektu cyklostezky na levém břehu řeky se před zahájením výstavby dozvědělo 54,5 % respondentů. Konkrétní fáze, ve kterých se dotázaní dozvěděli o této stavbě znázorňuje graf 6.13.



Graf 6.13: fáze, ve které se respondenti seznámili s projektem-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

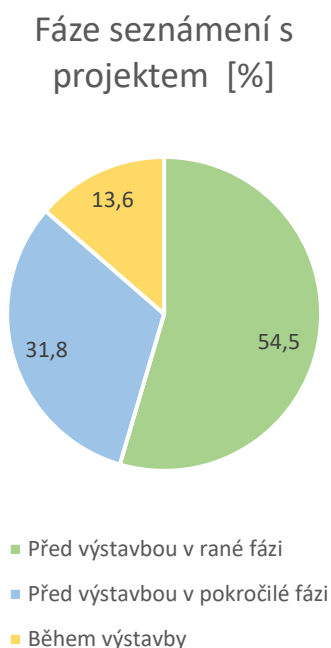
Graf 6.14: zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o projektu-100 %=12 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Ze vzorku 54,5 % respondentů, kteří se o projektu dozvěděli před jeho výstavbou se většina o záměru dozvěděla z místních tiskovin. Konkrétní zdroj, ze kterého se tito respondenti dozvěděli o tomto záměru znázorňuje graf 6.14.

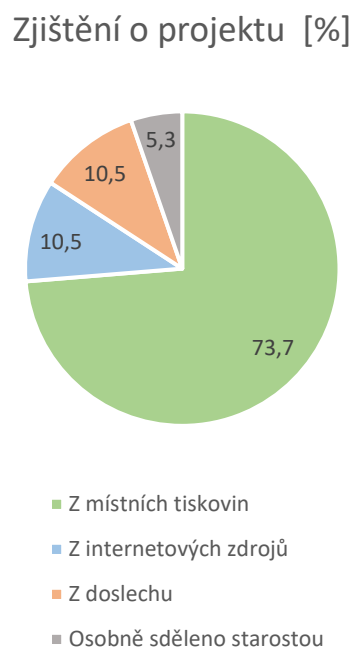
Z celkového vzorku dotázaných vědělo o možnosti podílet se na participaci 13,6 % respondentů, žádný se jí však neúčastnil.

Základní škola Dobřichovice

O projektu základní školy se před zahájením výstavby dozvědělo 86,3 % respondentů. Konkrétní fáze, ve kterých se dotázaní dozvěděli o této stavbě znázorňuje graf 6.15.



Graf 6.15: fáze, ve které se respondenti seznámili s projektem-100 % = 22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)



Graf 6.16: zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o projektu-100 % = 19 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Ze vzorku 86,3 % respondentů, kteří se o projektu dozvěděli před jeho výstavbou se většina o záměru dozvěděla z místních tiskovin. Jeden z těchto respondentů je zástupce základní školy, kterému byl záměr sdělen osobně starostou. Konkrétní zdroj, ze kterého se tito respondenti dozvěděli o tomto záměru znázorňuje graf 6.16.

Z celkového vzorku dotázaných vědělo o možnosti podílet se na participaci 22,7 % respondentů a 13,6 % se jí zúčastnilo.

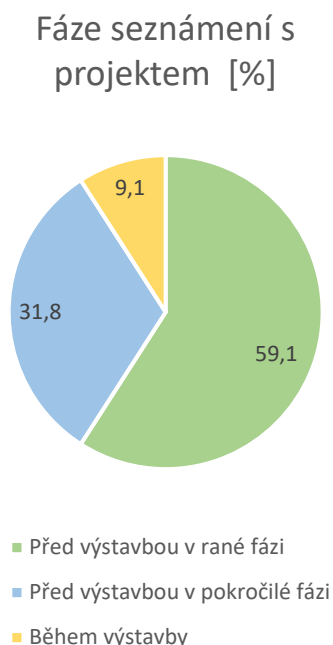
4,6 % dotázaných nahlédlo do architektonických návrhů školy zpřístupněných na městském úřadu.

Dalších 4,6 % dotázaných psalo připomínky investorovi, při čemž uvádí, že jejich připomínky nebyly brány příliš v potaz.

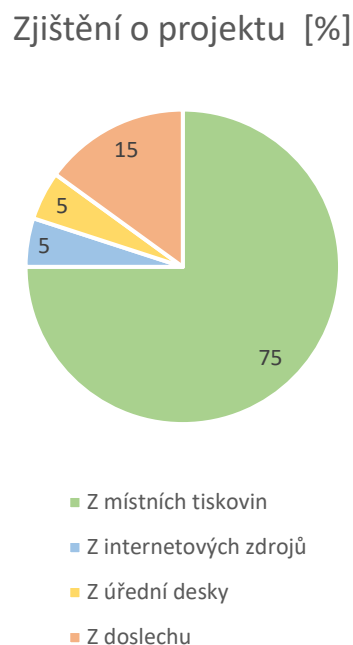
Zbývajících 4,6 % tvoří zástupce základní školy, který mluvil osobně s architektem a měl možnost ovlivnit vnitřní dispozici. Svou účast hodnotí kladně s tím, že jeho názor byl brán v potaz.

Dob centrum

O projektu polyfunkčního domu Berounka se před zahájením výstavby dozvědělo 90,9 % respondentů. Konkrétní fáze, ve kterých se dotázaní dozvěděli o této stavbě znázorňuje graf 6.17.



Graf 6.17: fáze, ve které se respondenti seznámili s projektem-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)



Graf 6.18: zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o projektu-100 %=20 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Ze vzorku 90,9 % respondentů, kteří se o projektu dozvěděli před jeho výstavbou se většina o záměru dozvěděla z místních tiskovin. Konkrétní zdroj, ze kterého se tito respondenti dozvěděli o tomto záměru znázorňuje graf 6.18.

Z celkového vzorku dotázaných vědělo o možnosti podílet se na participaci 36,4 % respondentů a 22,7 % se jí zúčastnilo.

9,1 % dotázaných se účastnilo veřejné prezentace finální podoby projektu, svou účast hodnotí jako příjemný zážitek.

4,6 % dotázaných psalo připomínky investorovi, při čemž uvádí, že jejich připomínky byly brány v potaz.

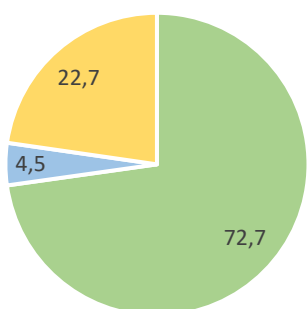
Dalších 4,6 % dotázaných diskutovalo s investorem o projektu během jeho přípravy. Tuto zkušenost hodnotí kladně a uvádí, že jejich názor byl brán v potaz.

Zbývajících 4,6 % uvádí, že se participace zúčastnilo, neuvádí však jakou formou.

Studie využití centra města

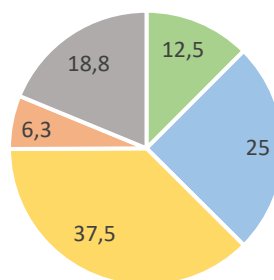
O vzniku architektonických studií využití centra města doposud ví 72,7 % respondentů. Znalost tohoto projektu znázorňuje graf 6.19, který také ukazuje ochotu participovat u respondentů, kteří o tomto záměru doposud nevěděli.

Znalost studií [%]



- Zná studie
- Nezná studie, ale mělo by zájem participovat
- Nezná studie, a nemá zájem participovat

Prezentace studií [%]



- Účastnilo se
- Mělo zájem se účastnit, ale nemělo čas
- Vědělo o prezentaci, ale nemělo zájem se účastnit
- Nevědělo o prezentaci, ale pokud ano, tak by se účastnilo
- Nevědělo o tom, ale i tak by se neúčastnilo

Graf 6.19: znalost studie a ochota participovat u těch, kdo jí neznají-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

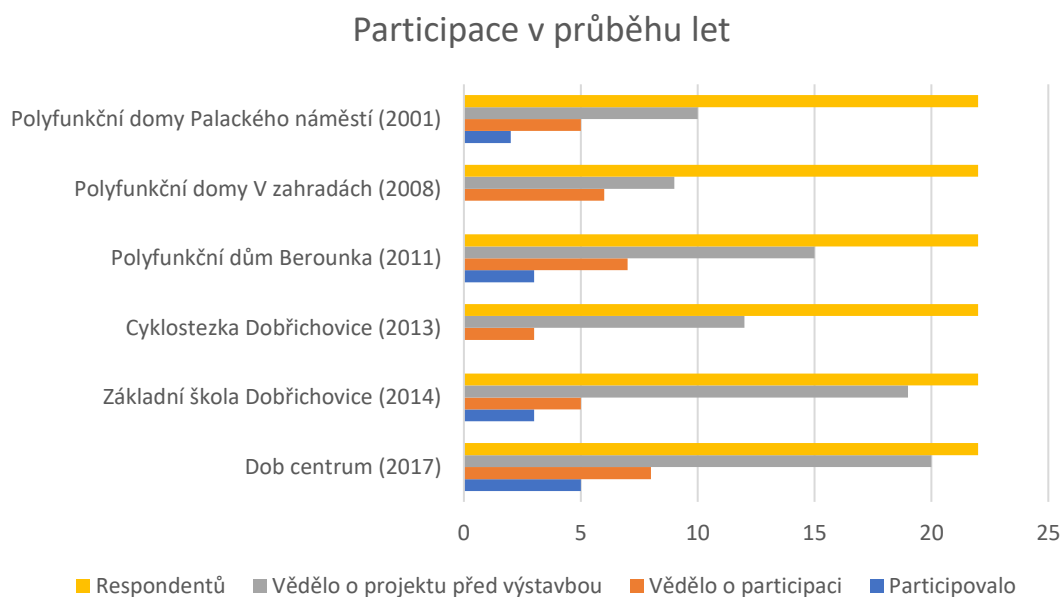
Graf 6.20: účast a obeznámení respondentů s prezentací studie využití centra-100 %=16 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Ze vzorku 72,7 % respondentů, kteří vědí o tomto záměru, vědělo i o druhém kole prezentací návrhů na vítězný projekt 75 % dotázaných. Účast respondentů na této prezentaci znázorňuje graf 6.20.

Z celkového vzorku dotázaných psalo navíc 9,1 % i připomínky k projektu.

Z celkového vzorku dotázaných by mělo 50 % respondentů zájem podílet se na participaci u tohoto projektu v budoucnu.

Graf 6.21 znázorňuje celkový přehled o participaci u zkoumaných projektů.



Graf 6.21: celkový přehled o proběhlé participaci (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

6.2 Zhodnocení participační nálady

Za indikátory participační nálady klíčových aktérů lze považovat úroveň znalosti pojmu participace, ochotu klíčových aktérů podílet se na participaci a předešlé zkušenosti klíčových aktérů s uskutečněnou participací.

Jak vyplývá z dotazníkového šetření, tak více než polovina respondentů zná podrobně význam pojmu participace, při čemž se s tímto pojmem nikdy nesetkalo pouze 10 % dotázaných. Z tohoto výsledku lze soudit, že znalost pojmu je u zkoumaného vzorku obyvatel na poměrně vysoké úrovni.

Ochota klíčových aktérů podílet se na participaci vyplývá z dotazníkového šetření taktéž jako vysoká, při čemž pouze 25 % respondentů nemá zájem účastnit se participace žádného projektu. U v současnosti vznikající studie využití centra města má zájem participovat sice 50 % dotázaných, ale tento výsledek lze stále považovat za poměrně vysoké číslo, když vezmeme do úvahy, že participaci lze označit jako „práci navíc“ a odehrává se ve volném čase veřejnosti.

Zkušenost s participací má však podle dotazníkového šetření pouze 23 % klíčových aktérů. Tento výsledek, v porovnání s výsledným procentem dotázaných, kteří mají zájem participovat, lze považovat za poměrně nízký.

Nabízí se otázka, zdali se informace o možnosti participovat dostává špatně ke zkoumanému vzorku obyvatel, kteří o ní mají zájem nebo možnost participovat jednoduše není.

Z provedeného desk research lze vyvodit, že informovanost o projektu polyfunkčních domů Palackého náměstí byla na poměrně dobré úrovni. Jako další úroveň participace byla možná konzultace nad vystaveným modelem stavby, jednalo se sice o diskusi nad hotovým projektem, ale zájem znát názory obyvatel ze strany investora byl poměrně velký. Přestože byla informovanost o projektu na dobré úrovni a možnost zúčastnit se diskuse byla dobře prezentována pro veřejnost, tak o projektu před výstavbou vědělo méně než 50 % respondentů a diskuse se zúčastnilo pouze 5 % dotázaných.

U projektu polyfunkčních domů V Zahradách byla informovanost na nízké úrovni a možnost podílet se na participaci vůbec nebyla. Toto zjištění potvrzuje i dotazníkové šetření, ve kterém se většina respondentů dozvěděla o projektu až po začátku výstavby. O projektu se sice vedla diskuse formou dopisování mezi zástupcem lidu a investorem, diskuse se však uskutečnila až ve finální fázi dostavby a soustředila se pouze na kritiku stavby.

U projektu polyfunkčního domu Berounka byla informovanost o vzniku projektu na dobré úrovni. O vzniku projektu před výstavbou vědělo dokonce 70 % dotázaných. Vyšší míra zapojení, než informování se však nekonala. Zájem o participaci na tomto projektu byl však velký, pomyslný mluvčí lidu dokonce vyzval investora k uspořádání veřejné diskuse mezi investorem a občany, ten však odmítl. Po kritice, zveřejněného návrhu, od občanů i místní urbanistické komise se návrh projektu sice změnil, ale při tvorbě nového nebyli do plánování opět zapojeni obyvatelé, i přesto že investor již věděl, že byl zájem o veřejnou diskusi nad tímto projektem. Návrh byl obyvatelům opět představen pouze jako hotové dílo.

Informovanost obyvatel záměru výstavby první částí cyklostezky na levém břehu byla velmi nízká, spíše žádná. Informovanost o druhé části výstavby cyklistické sítě byla na poměrně vyšší úrovni, o výstavbě tohoto projektu vědělo před výstavbou více než polovina dotázaných. Vyšší míra zapojení, než informovanost se však nekonala.

O cyklostezce na levém břehu řeky byla informovanost ze strany investora špatná, záměr byl pouze vyvěšen na vývěsce městského úřadu a možnost participovat nebyla. Tento záměr otiskly však místní noviny, které dokonce vybízí obyvatele, aby si na tento projekt dali pozor. Obyvatelé, přestože nebyla možnost participovat, našli

možnost, jak tomuto záměru zamezit za pomoci petice, kterou v prvním kole podepsalo 300 lidí a v druhém dokonce 2090.

U projektu základní školy byla informovanost o vzniku projektu na dobré úrovni, podle dotazníkového šetření o tomto záměru před výstavbou vědělo dokonce 86 % dotázaných. Byla zde snaha o větší míru zapojení občanů v podobě vystavení pěti architektonických studií, výběr vítěze však zvolila rada bez možnosti hlubšího vyjádření nebo hlasování veřejnosti. U projektu dokonce vznikla i petice od občanů proti demolici staré části základní školy, petice však přišla podle slov zastupitelstva příliš pozdě a byla odmítnuta.

U projektu Dob centra byla informovanost na velice dobré úrovni, to potvrzují i výsledky dotazníkového šetření, ze kterých vyplývá, že o projektu před výstavbou vědělo 90 % dotázaných. Samotná míra zapojení obyvatel do plánování tohoto projektu nebyla však investorem nikterak nabídnuta, i přes to však psali obyvatelé připomínky a dopisy investorovi. Před samotnou výstavbou se konala veřejná prezentace Dob centra, jednalo se však o prezentaci finální podoby výsledné stavby, jejíž podobu již nebylo možné nikterak ovlivnit. Přestože byla prezentace dobře inzerovaná, účastnilo se jí pouze 9 % dotázaných.

O v současnosti probíhajícím procesu vybírání vítězné studie na využití centra města je informovanost na dobré úrovni. Podle dotazníkového šetření má o těchto studiích přehled 73 % dotázaných. Vyšší úroveň zapojení do plánování tohoto projektu byla obyvatelům umožněna formou veřejné diskuse nad architektonickými návrhy. Této prezentace spojené s diskusí se však účastnilo pouze 9 % dotázaných, což se ztotožňuje i s faktem, že při desk research nebyla o prezentaci před jejím konáním objevena jediná zmínka nebo pozvánka.

Na otázku, zdali se informace o možnosti participovat dostává špatně ke zkoumanému vzorku obyvatel, kteří o ní mají zájem nebo možnost participovat jednoduše není, lze odpovědět, že možnost hlubší participace není. Z kombinace dat z dotazníkového šetření a desk research lze vyvodit, že informovanost o projektech je pro veřejnost ve většině případů na dobré úrovni. Informace se však dostávají k obyvatelům v některých případech až na poslední chvíli před výstavbou, nebo současně s počátkem výstavby, kdy se již podoba projektu nedá ovlivnit. Míra zapojení obyvatel do plánování projektů se v Dobřichovicích nejčastěji limituje pouze na informování nebo

na získání zpětné vazby na finální podobu projektu formou prezentace, kdy je již pozdě na to ovlivnit podobu projektu.

Obyvatelé však projevují zájem o projekty formou psaní připomínek a dopisů investorovi nebo městu. Jelikož obyvatelé nemají možnost vyjádřit svůj nesouhlas, například při veřejné diskusi, uchylují se často i na tvorbu petic, ve kterých svůj nesouhlas vyjadřují. Petice vznikly u dvou ze šesti zkoumaných projektů.

Participační náladu zkoumaného vzorku obyvatel v Dobřichovicích lze tedy zhodnotit ze strany klíčových aktérů jako poměrně dobrou, ale současně jako podstatně nevyužitou ze strany místních investorů a města.

7. Diskuse

Při tvorbě rešerší, jsem byl překvapený, jak málo, až vůbec se pojem participační nálada, který dokonale vystihuje postoj obyvatel k participaci, vyskytuje v dostupné literatuře s tématem participace. Pojem nebyl nikde konkrétně definovaný a musel jsem si ho sám definovat v metodice práce.

Samotné výsledky dotazníkového šetření se poměrně dobře shodují s výsledky desk research. Jinak řečeno, pokud jsem objevil při desk research, že byla informovanost o projektu například špatná, tak mi toto tvrzení potvrdilo i dotazníkové šetření, ze kterého vyplynulo, že o projektu nevědělo mnoho lidí. Po zkušenostech získaných během tvorby této práce, jsem si však uvědomil, že mohlo být vhodnější obrátit dva kroky metodického postupu, ve kterém jsem nejprve provedl dotazníkové šetření a až poté jsem provedl desk research. Pokud bych tyto dva kroky provedl v opačném pořadí, podařilo by se mi vytvořit se znalostmi z desk research lépe strukturovaný dotazník a získat podrobnější výsledky. Můj dotazník, se kterým jsem provedl dotazníkové šetření však splnil všechny účely a odpověděl na zkoumané otázky, byl však spíše obecného charakteru a nebyl „ušitý na míru“ jak tomu mohlo být.

Jako zajímavé zjištění vyplývající z desk research a dotazníkového šetření shledávám skutečnost, že místní největší developer je toho názoru, že pokud probíhá územní řízení, tak o něm obyvatelé vědí a pokud k němu nepodají žádné připomínky, tak jsou s řešeným projektem spokojeni. Tento názor však vyvrací výsledky dotazníkového šetření, ze kterého vyplývá, že pouze 4,5 % dotázaných čerpá informace o územním

rozvoji právě z úřední desky, kde se tyto informace vyskytují. Obyvatelé se v naprosté většině případů dozvídají informace o nově vznikajících projektech z místních novin, kam se tyto informace dostávají často až v poslední fázi plánování nebo současně s počátkem výstavby. Jeden z možných důvodů, proč místní obyvatelé nečerpají z úřední desky je její špatné umístění. Deska je umístěna u městského úřadu, který se však nachází v poměrně odlehle zóně, zhruba 450 metrů od Palackého náměstí, které je považováno za centrum města. Lidé jednoduše nemají „cestu okolo“, aby se na desku mohli příležitostně podívat. Jsem toho názoru, že pokud by byla deska přesunuta například na Palackého náměstí, tak by se obyvatelům dostala více do podvědomí a mohli se o projektech dozvídat daleko dříve než z místních novin.

8. Závěr

Ze získaných dat z provedeného desk research na zkoumané téma a dotazníkového šetření lze vyvodit, že znalost pojmu participace je u zkoumaného vzorku obyvatel na poměrně vysoké úrovni a ochota tohoto vzorku obyvatel podílet se na participaci je taktéž vysoká. Na základě těchto zjištění lze označit participační náladu klíčových aktérů jako dobrou. Zkušenost s hlubší participací je však i přes velký zájem na nízké úrovni. Toto zjištění se ztotožňuje i s faktem, že možná míra zapojení se nejčastěji omezuje pouze na informování nebo prezentování finální podoby projektu veřejnosti v takové fázi, kdy už se jeho charakter nebo vzhled nedá ovlivnit a hlubší možnost participovat při plánování projektu jednoduše chybí. Město se však s postupem času snaží čím dál tím více zapojovat své občany do budoucího rozvoje města formou průzkumů názorů veřejnosti dotazníkovým šetřením nebo veřejnou prezentací architektonických studií největšího, v současnosti vznikajícího projektu využití centra města.

Přínos bakalářské práce shledávám pro místní obyvatele, správu města i místní developery. Místní obyvatelé se v bakalářské práci lépe seznámí s pojmem participace. Správa města se společně s místními developery seznámí s participační náladou klíčových aktérů a na základě této nálady budou moci lépe využít potenciál klíčových aktérů při budoucí tvorbě nových projektů na území Dobřichovic.

9. Seznam použitých zdrojů

9.1 Seznam použité literatury

Odborné publikace

Arbter K., 2012: Praxisbuch Partizipation: Gemeinsam die Stadt entwickeln. Stadt Wien, Wien.

Arnstein S., 1969: A ladder of citizen participation. In: Journal of the American Planning Association 35:4, 216-224.

Bandura A., 1971: Social Learning Theory. General learning press, New York, dostupné z http://www.asecib.ase.ro/mps/Bandura_SocialLearningTheory.pdf

Berman E., Bursíková I., Jeřábek H., Mička P., Slezáková V., Voster M., 2002: Sedm kroků k zapojení veřejnosti. Agora CE, Měchenice.

Bernard J., Čermák D., Illner M., Nejd P., Potočková V., Stachová J., Vajdová Z., 2007: Participace a partnerství v místní veřejné správě. Sociologický ústav AV ČR, Praha. také dostupné z <https://www.soc.cas.cz/publikace/participace-partnerstvi-v-mistni-verejne-sprave>

Collins K., Ison R, 2006: Dare we jump off Arnstein's ladder? Social learning as a new policy paradigm. In: Proceedings of PATH (Participatory Approaches in Science & Technology) Conference. Edinburgh.

Connor D., 1988: A New Ladder of Citizen Participation. In: National Civic Review, National Civic League, Denver, také dostupné z https://geog.sdsu.edu/People/Pages/jankowski/public_html/web780/Connor_1988.pdf

Fagence M., 1977: Citizen participation in planning. Pregamonn press, Oxford.

Gaber J., 2019: Building "A Ladder of Citizen Participation". In: Journal of the American Planning Association 85:3, 188-201.

Haken R., Havlín F., Marek O., Mička P., Nawrath M., Vachůnová Z., 2016: Metodika participace aneb jak zapojit občany do rozhodování. Agora CE, Praha. také dostupné z <http://www.paktparticipace.cz/dokumenty/metodika-participace>

Hučín J., Poláková Z., 2005: Zásady pro tvorbu dotazníků pro potřeby kvantitativního výzkumu (online) [cit. 2021.1.24], dostupné z <http://stary.rvp.cz/soubor/00341-02.pdf>

Jeřábek H., 1993: Úvod do sociologického výzkumu. Karolinum, Praha.

Klápště P., 2013: Zvládnutí participace: férový prostor uživatelům pro naplnění jejich potřeb a šanci na tvůrčí práci architektům (online) [cit. 2020.11.20], dostupné z <https://docplayer.cz/199041-Zvladnuta-participace-ferovy-prostor-uzivatelum-pro-naplneni-jejich-potreb-a-sanci-na-tvurci-praci-architektum.html>

Maier K., 2012: Udržitelný rozvoj území. Grada, Praha.

Maier K., Bečka M., Franke D., Klášťová E., Klíště P., Novotný V., Peltan T., Wranová A., 2015: Metodická pomůcka pro zapojení veřejnosti do identifikace, sběru a analýzy hodnot a problémů v území při pořízení úplné aktualizace územně analytických podkladů obcí. Česká zemědělská univerzita v Praze, Praha, (online) [cit. 2020.11.20] dostupné z http://hodnoty.mapovyportal.cz/TD020163V003_metodika.pdf

Návrat P., Brlík M., Macáková M., Klimentová M., Pelčíková P., 2016: Manuál Participace: jak zapojit veřejnost do plánování města. IPR Praha, Praha. také dostupné z https://www.iprpraha.cz/uploads/assets/dokumenty/participace/manual_participace_tisk_2017.pdf

Oriniaková P., Teuschlerová T., 2003: Účast veřejnosti, proč a jak?. CpKP ČR, Plzeň. také dostupné z <http://cpkp.cz/index.php/publikace/ucast-verejnosti-proc-a-jak-pdf/detail>

Rosener J., 1978: Citizen Participation: Can We Measure Its Effectiveness?. In: Hall J., Public Administration Review, Wiley, New Jersey. 457-463.

Webler T., Tuler S., Krueger R., 2001: What Is a Good Public Participation Process? Five Perspectives from the Public. In: Noble B.: Environmental Management. Springer Verlag, New York. 435-450.

Williams S., 1976: Citizen Participation in City and Regional Planning. In: The Town Planning Review, Liverpool University Press, Liverpool, 349-358.

Zavadil P., 2006: Jak přizvat občany ke spolupráci. Agora CE, Praha. také dostupné z http://agorace.cz/wp-content/uploads/2019/05/Participace_-_Jak_prizvat_obcany_ke_spolupraci.pdf

Internetové zdroje

Archiweb: Přístavba základní školy v Dobřichovicích (online) [cit. 2020.10.10], dostupné z <https://www.archiweb.cz/b/pristavba-zakladni-skoly-v-dobrichovicich>

Centrum občanského vzdělávání: participativní metody (online) [cit. 2020.11.21], dostupné z <http://www.participativnimetody.cz/>

Dob Centrum: O projektu (online) [cit. 2020.9.12], dostupné z <http://www.dobcentrum.cz/projekt.htm>

Dob-invest: 1. etapa dostavby náměstí Dobřichovice (online) [cit. 2020.8.10], dostupné z http://www.dob-invest.cz/projekty/projekty_1etapa.htm

Dob-invest: 2. etapa dostavby náměstí Dobřichovice (online) [cit. 2020.8.10], dostupné z http://www.dob-invest.cz/projekty/projekty_2tapa.htm

Dob-invest: Výstavba polyfunkčního domu Berounka Dobřichovice (online) [cit. 2020.8.12], dostupné z http://www.dob-invest.cz/projekty/projekty_berounka.htm

Dob-invest: Výstavba polyfunkčních domů V Zahradách Dobřichovice (online) [cit. 2020.8.12], dostupné z http://www.dob-invest.cz/projekty/projekty_vzahradach.htm

Fórum občanů Dobřichovic: Potřebují Dobřichovice třetí cyklostezku podél Berounky? (online) [cit. 2020.11.10], dostupné z <http://www.obcane-dobrichovic.cz/temata/zivotni-prostredi-priroda-a-zelen/56-potrebuji-dobrichovice-treti-cyklostezku-podel-berounky>

Grido architektura a design: Cyklostezka Dobřichovice (online) [cit. 2020.11.16], dostupné z <http://www.grido.cz/cz/projekt/cyklostezka-dobrichovice/>

Městský úřad Dobřichovice: Studie využití centra města (online) [cit. 2021.1.15], dostupné z <https://www.dobrichovice.cz/mesto/studie-vyuziti-centra-mesta/>

Městský úřad Dobřichovice: vedení města (online) [cit. 2021.1.11], dostupné z <https://www.dobrichovice.cz/samosprava/vedeni-mesta/>

Městský úřad Dobřichovice: základní údaje (online) [cit. 2020.12.28], dostupné z <https://www.dobrichovice.cz/mesto/o-meste/zakladni-udaje/>

Stavba roku: 39. Základní škola v Dobřichovicích (online) [cit. 2021.1.6], dostupné z <http://www.stavbaroku.cz/printDetail.do?Dispatch=ShowDetail&siid=1174&coid=59>

Stavba roku: 39. DOB Centrum Dobřichovice (online) [cit. 2021.1.6], dostupné z <http://www.stavbaroku.cz/printDetail.do?Dispatch=ShowDetail&siid=1833>

Wikipedie, otevřená encyklopedie: Dobřichovice (online) [cit. 2020.12.29], dostupné z <https://cs.wikipedia.org/wiki/Dobřichovice>

Ostatní zdroje

Redakční rada Kratochvíl V., Hampl P.: Informační listy (Dobřichovice): č.4 2003, č.5 2003, č.6 2003, č.4 2008, č.5 2008, č.6 2008, č.10 2008, č.11 2008, č.1 2009, č.6 2010, č.9 2010, č.10 2010, č.11 2010, č.7 2011, č.2 2012, č.3 2012, č.4 2012, č.8 2012, č.9 2012, č.11 2012, 12 2012, č.3 2013, č.1 2013, č.2 2013, č.9 2014, č.4 2016, č.12 2016, č.3 2017, č.4 2017, č.5 2017, č.8 2018, č.12 2019, č.12 2020 také dostupné z <https://www.dobrichovice.cz/prakticke-informace/informacni-listy/>

Redakční rada Matl J., Havlík D.: Dobřichovické kukátko: Jaro 1997, Léto 1998, Jaro 1999, Podzim 2000, Léto/podzim 2001, Jaro 2005, Léto 2005, Podzim 2006, Zima 2007, Jaro 2008, Léto 2008, Podzim 2008, Jaro 2009, Léto 2009, Podzim 2009, Zima 2009, Podzim 2010, Jaro 2011, Léto 2012, Zima 2012, Podzim 2013, Zima 2017 také dostupné z <http://www.dobrich.cz/kukatko.htm>

9.2 Seznam použitých obrázků

Obr. 3.1: Výšeč rozdělení veřejnosti podle Kerstin Arbter s vyznačením výsledného vzorku veřejnosti červenou barvou (autor podle Arbter 2012: Praxisbuch Partizipation: Gemeinsam die Stadt entwickeln viz příloha 11.3)

Obr. 4.1: Trojúhelník aktérů znázorňující tři skupiny aktérů participace (obrázek autor)

Obr. 4.2: Původní podoba participačního žebříčku (Arnstein, 1969: A ladder of citizen participation)

Obr. 4.3: Nová podoba participačního žebříčku (Connor, 1988: A New Ladder of Citizen Participation)

Obr. 4.4: Míra participace zobrazená na modelu sociálního učení (Collins, Ison, 2006: Dare we jump off Arnstein's ladder? Social learning as a new policy paradigm)

9.3 Seznam použitých grafů

Graf 6.1: znalost pojmu participace-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.2: úroveň přehledu respondentů o uzemním rozvoji-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.3: nejčastější zdroj informací o územním rozvoji-100 %=20 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.4: hodnocení úrovně dosavadní participace-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.5: zájem respondentů účastnit se participace v budoucnu-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.6: hodnocení významnosti zkoumaných staveb podle respondentů vyjádřeném v průměrném hodnocení na stupnici 1-5 (5 nejvýznamnější) (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.7: fáze, ve které se respondenti seznámili s projektem-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.8: zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o projektu-100 %=10 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.9: fáze, ve které se respondenti seznámili s projektem-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.10: zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o projektu-100 %=9

respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.11: fáze, ve které se respondenti seznámili s projektem-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.12: zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o projektu-100 %=10 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.13: fáze, ve které se respondenti seznámili s projektem-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.14: zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o projektu-100 %=12 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.15: fáze, ve které se respondenti seznámili s projektem-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.16: zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o projektu-100 %=19 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.17: fáze, ve které se respondenti seznámili s projektem-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.18: zdroj, ze kterého se respondenti dozvěděli o projektu-100 %=20 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.19: znalost studie a ochota participovat u těch kdo jí neznají-100 %=22 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.20: účast a obeznámení respondentů s prezentací studie využití centra-100 %=16 respondentů (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

Graf 6.21: celkový přehled o proběhlé participaci (graf autor podle dotazníkového šetření autor)

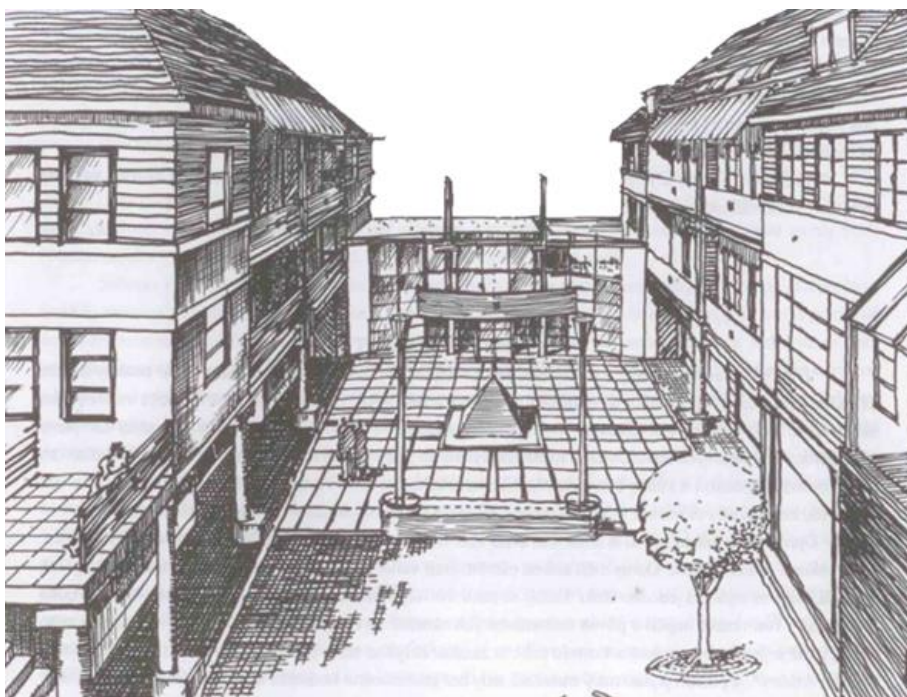
10. Seznam příloh

10.1 Příloha č.1 - Fotodokumentace zkoumaných staveb

10.1.1 Fotodokumentace polyfunkčních domů Palackého náměstí



Obr. 10.1: současná podoba polyfunkčních domů Palackého náměstí (foto autor)



Obr. 10.2: finální podoba projektu zveřejněná současně s počátkem výstavby (Dobřichovické Kukátko - Jaro 1999)

10.1.2 Fotodokumentace polyfunkčních domů V Zahradách



Obr. 10.3: současná podoba polyfunkčních domů V Zahradách (foto autor)



Obr. 10.4: finální podoba projektu zveřejněná současně s počátkem výstavby druhé etapy (Dobřichovické Kukátko - Podzim 2006)

10.1.3 Fotodokumentace polyfunkčního domu Berounka



Obr. 10.5: současná podoba polyfunkčního domu Berounka (foto autor)



Obr. 10.6: původní návrh polyfunkčního domu Berounka zveřejněný v Dobřichovickém kukátku (Dobřichovické Kukátko - Jaro 2008)

10.1.4 Fotodokumentace cyklostezky



Obr. 10.7: současná podoba cyklostezky (foto autor)



Obr. 10.8: vizualizace návrhu cyklostezky na pravém břehu řeky / současný stav (online) [cit. 2021.2.21], dostupné z <http://www.obcane-dobrichovic.cz/temata/zivotni-prostredi-priroda-a-zelen/56-potrebuji-dobrichovice-treti-cyklostezku-podel-berounky>

10.1.5 Fotodokumentace základní školy



Obr. 10.9: současná podoba základní školy (foto autor)



Obr. 10.10: část školy určené k demolici (Informační listy - č.2 2013)

10.1.6 Fotodokumentace Dob centra



Obr. 10.11: současná podoba Dob centra (a. <http://www.dobcentrum.cz/foto.htm>. b. foto autor)



Obr. 10.12: model projektu prezentovaný veřejnosti (online) [cit. 2021.2.12]
<http://www.dobcentrum.cz/projekt.htm>

10.2 Příloha č.2 - Dotazník participace-Dobřichovice

Obracím se na Vás prostřednictvím tohoto dotazníku jako student České zemědělské univerzity v Praze v souvislosti s tvorbou mé bakalářské práce. Jejím tématem je zapojování veřejnosti do plánování územního rozvoje (dále jen participace), konkrétně se zaměřuji na oblast Dobřichovic.

Cílem dotazníku je zjistit, jaká participační nálada panuje mezi vybranou skupinou klíčových aktérů obce (reprezentanti občanské společnosti a výchovných pracovníků) a na skupině vybraných projektů zhodnotit, zda participace v Dobřichovicích funguje či nikoli, případně na jaké úrovni.

(u zaškrťovacích otázek je možné vybrat pouze jednu možnost)

Jméno dotazovaného

Jméno slouží pouze pro mou lepší orientaci při analýze výsledků a v bakalářské práci budete uveden pouze pod oslovením RESPONDENT č.X

Vaše odpověď:

Jste-li členem občanské společnosti, uveďte prosím jaké.

(Občanské sdružení, Sbor dobrovolných hasičů, Spolek včelařů, sociální pracovníci, pedagogové, sportovní klub atd.)

Vaše odpověď:

Občanská participace

Pod pojmem participace si můžeme představit veškeré aktivity, které zprostředkovávají účast veřejnosti na vytváření podkladů, analýz či návrhů finální podoby charakteru konkrétního území. Tyto aktivity mohou mít různou formu a intenzitu, od základního informování po aktivní workshopy, které veřejnost aktivně vtáhnou do aktuálního dění.

Setkal jste se už někdy dříve s pojmem participace, tak jak ho vysvětluji v úvodu této otázky tedy jako „zapojování veřejnosti do plánování územního rozvoje“?

- a) Ano setkal a vím co znamená
 - b) Ano setkal, ale doposud jsem přesně nevěděl, co znamená
 - c) S tímto pojmem jsem se poprvé setkal v tomto dotazníku
-

1.

Sledujete, co se v Dobřichovicích odehrává z hlediska územního rozvoje?

- a) Ano
 - b) Ne
-

1.2. (pouze pro odpověď a. viz 1. otázka)

Jak byste šíři svého přehledu o tomto dění ohodnotil? (na číselné škále)

- a) 1 (nízký přehled)
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5 (velmi dobrý přehled)

Z jakého zdroje se nejčastěji dozvídáte informace týkající se územního rozvoje?

- a) Z internetových zdrojů (stránky obce...)
 - b) Z novin (Informační listy, Dobřichovické kukátko...)
 - c) Z úřední desky
 - d) Pouze z doslechu (od spoluobčanů, rodiny...)
 - e) Jiné:
-

2.

Jak hodnotíte dosavadní úroveň participace v Dobřichovicích?

- a) Dobře
- b) Dostatečně
- c) Nedostatečně

- d) Není tu žádná možnost participovat
- e) Nejsem si jistý, nesleduji toto téma, (nevím)

Myslíte si, že by širší participace mohla mít pro rozvoj Dobřichovic pozitivní přínos?

- a) Ano
 - b) Ne
-

2.2.

Máte nějaký specifický důvod proč si to myslíte? (pokud ne, neodpovídejte)

Vaše odpověď:

3. Realizované projekty

V následující části dotazníku bych vám rád ukázal šest vybraných projektů vybudovaných na území Dobřichovic v tomto tisíciletí (1.Dob centrum, 2.polyfunkční dům Berounka, 3.polyfunkční domy V Zahradách, 4.Základní škola Dobřichovice, 5.polyfunkční domy Palackého náměstí, 6.Cyklostezka Dobřichovice). U každého z těchto projektů bych vás rád nejprve požádal o zhodnocení jeho významnosti pro Dobřichovice z vašeho pohledu na číselné stupnici (5=nejvýznamnější) a dále Vám položil několik dalších otázek týkajících se informovanosti o těchto projektech a jejich případné participace.



3.1.

Dob centrum (na místě bývalého statku)



Znáte tuto stavbu?

- a) Ano
 - b) Ne
-

3.1.a. (pouze pro odpověď **a.** viz otázka 3.1.)

Vnímáte tento projekt jako významný pro Dobřichovice?

- a) 1 (nejméně)
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5 (nejvíce)

3.1.b.

V jaké z těchto fází jste se o projektu dozvěděl?

- a) Před jeho výstavbou v rané fázi
 - b) Před jeho výstavbou v pokročilé fázi
 - c) Během výstavby projektu
 - d) projektu jsem se dozvěděl až po dokončení výstavby
-

3.1.1. (pouze pro odpověď **a., b.** viz otázka 3.1.b.)

Jak jste se o projektu dozvěděl?

- a) Z internetových zdrojů (stránky obce...)
- b) Z novin (Informační listy, Dobřichovické kukátko...)
- c) Z úřední desky
- d) Pouze z doslechu (od spoluobčanů, rodiny...)
- e) Jiné:

Víte, jestli u tohoto projektu existovala nějaká možnost širší participace?

- a) Ano, existovala
- b) Ne, neexistovala
- c) Nejsem si jistý (nevím)

Podílel jste se na participaci u tohoto projektu? Pokud ano, popište prosím, jakým způsobem a do jaké hloubky jste participoval. (Pokud ne, neodpovídejte)

Vaše odpověď:

Jak hodnotíte výsledek vaší participace? (Pokud jste neparticipoval, tak prosím neodpovídejte)

- a) Kladně, byl to příjemný zážitek a zároveň byl můj názor brán v potaz
 - b) Kladně, byl to příjemný zážitek, i když můj názor nebyl ve výsledku brán příliš v potaz
 - c) Negativně, můj názor nebyl brán v potaz a byla to ztráta času
 - d) Jiné:
-

3.2.

Polyfunkční dům Berounka



Znáte tuto stavbu?

- a) Ano
 - b) Ne
-

3.2.a. (pouze pro odpověď **a.** viz otázka 3.2.)

Vnímáte tento projekt jako významný pro Dobřichovice?

- a) 1 (nejméně)
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5 (Nejvíce)

3.2.b.

V jaké z těchto fází jste se o projektu dozvěděl?

- a) Před jeho výstavbou v rané fázi
 - b) Před jeho výstavbou v pokročilé fázi
 - c) Během výstavby projektu
 - d) projektu jsem se dozvěděl až po dokončení výstavby
-

3.2.1. (pouze pro odpověď **a., b.** viz otázka 3.2.b.)

Jak jste se o projektu dozvěděl?

- a) Z internetových zdrojů (stránky obce...)
- b) Z novin (Informační listy, Dobřichovické kukátko...)
- c) Z úřední desky
- d) Pouze z doslechu (od spoluobčanů, rodiny...)
- e) Jiné:

Víte, jestli u tohoto projektu existovala nějaká možnost širší participace?

- a) Ano, existovala
- b) Ne, neexistovala
- c) Nejsem si jistý (nevím)

Podílel jste se na participaci u tohoto projektu? Pokud ano, popište prosím, jakým způsobem a do jaké hloubky jste participoval. (Pokud ne, neodpovídejte)

Vaše odpověď:

Jak hodnotíte výsledek vaší participace? (Pokud jste neparticipoval, tak prosím neodpovídejte)

- a) Kladně, byl to příjemný zážitek a zároveň byl můj názor brán v potaz
 - b) Kladně, byl to příjemný zážitek, i když můj názor nebyl ve výsledku brán příliš v potaz
 - c) Negativně, můj názor nebyl brán v potaz a byla to ztráta času
 - d) Jiné:
-

3.3.

Polyfunkční domy V Zahradách



Znáte tuto stavbu?

- a) Ano
 - b) Ne
-

3.3.a. (pouze pro odpověď **a.** viz otázka 3.3.)

Vnímáte tento projekt jako významný pro Dobřichovice?

- a) 1 (nejméně)
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5 (Nejvíce)

3.3.b.

V jaké z těchto fází jste se o projektu dozvěděl?

- a) Před jeho výstavbou v rané fázi
 - b) Před jeho výstavbou v pokročilé fázi
 - c) Během výstavby projektu
 - d) projektu jsem se dozvěděl až po dokončení výstavby
-

3.3.1. (pouze pro odpověď **a., b.** viz otázka 3.3.b.)

Jak jste se o projektu dozvěděl?

- a) Z internetových zdrojů (stránky obce...)
- b) Z novin (Informační listy, Dobřichovické kukátko...)
- c) Z úřední desky
- d) Pouze z doslechu (od spoluobčanů, rodiny...)
- e) Jiné:

Víte, jestli u tohoto projektu existovala nějaká možnost širší participace?

- a) Ano, existovala
- b) Ne, neexistovala
- c) Nejsem si jistý (nevím)

Podílel jste se na participaci u tohoto projektu? Pokud ano, popište prosím, jakým způsobem a do jaké hloubky jste participoval. (Pokud ne, neodpovídejte)

Vaše odpověď:

Jak hodnotíte výsledek vaší participace? (Pokud jste neparticipoval, tak prosím neodpovídejte)

- a) Kladně, byl to příjemný zážitek a zároveň byl můj názor brán v potaz
 - b) Kladně, byl to příjemný zážitek, i když můj názor nebyl ve výsledku brán příliš v potaz
 - c) Negativně, můj názor nebyl brán v potaz a byla to ztráta času
 - d) Jiné:
-

3.4.

Základní škola Dobřichovice



Znáte tuto stavbu?

- a) Ano
 - b) Ne
-

3.4.a. (pouze pro odpověď **a.** viz otázka 3.4.)

Vnímáte tento projekt jako významný pro Dobřichovice?

- a) 1 (nejméně)
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5 (Nejvíce)

3.4.b.

V jaké z těchto fází jste se o projektu dozvěděl?

- a) Před jeho výstavbou v rané fázi
 - b) Před jeho výstavbou v pokročilé fázi
 - c) Během výstavby projektu
 - d) projektu jsem se dozvěděl až po dokončení výstavby
-

3.4.1. (pouze pro odpověď **a., b.** viz otázka 3.4.b.)

Jak jste se o projektu dozvěděl?

- Z internetových zdrojů (stránky obce...)
- Z novin (Informační listy, Dobřichovické kukátko...)
- Z úřední desky
- Pouze z doslechu (od spoluobčanů, rodiny...)
- Jiné:

Víte, jestli u tohoto projektu existovala nějaká možnost širší participace?

- Ano, existovala

- Ne, neexistovala
- Nejsem si jistý (nevím)

Podílel jste se na participaci u tohoto projektu? Pokud ano, popište prosím, jakým způsobem a do jaké hloubky jste participoval. (Pokud ne, neodpovídejte)

Vaše odpověď:

Jak hodnotíte výsledek vaší participace? (Pokud jste neparticipoval, tak prosím neodpovídejte)

- a) Kladně, byl to příjemný zážitek a zároveň byl můj názor brán v potaz
 - b) Kladně, byl to příjemný zážitek, i když můj názor nebyl ve výsledku brán příliš v potaz
 - c) Negativně, můj názor nebyl brán v potaz a byla to ztráta času
 - d) Jiné:
-

3.5.

Polyfunkční domy Palackého náměstí



Znáte tento projekt?

- a) Ano
 - b) Ne
-

3.5.a. (pouze pro odpověď **a.** viz otázka 3.5.)

Vnímáte tento projekt jako významný pro Dobřichovice?

- a) 1 (nejméně)
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5 (Nejvíce)

3.5.b.

V jaké z těchto fází jste se o projektu dozvěděl?

- a) Před jeho výstavbou v rané fázi
 - b) Před jeho výstavbou v pokročilé fázi
 - c) Během výstavby projektu
 - d) projektu jsem se dozvěděl až po dokončení výstavby
-

3.5.1. (pouze pro odpověď **a., b.** viz otázka 3.5.b.)

Jak jste se o projektu dozvěděl?

- a) Z internetových zdrojů (stránky obce...)
- b) Z novin (Informační listy, Dobřichovické kukátko...)
- c) Z úřední desky
- d) Pouze z doslechu (od spoluobčanů, rodiny...)
- e) Jiné:

Víte, jestli u tohoto projektu existovala nějaká možnost širší participace?

- a) Ano, existovala

- b) Ne, neexistovala
- c) Nejsem si jistý (nevím)

Podílel jste se na participaci u tohoto projektu? Pokud ano, popište prosím, jakým způsobem a do jaké hloubky jste participoval. (Pokud ne, neodpovídejte)

Vaše odpověď:

Jak hodnotíte výsledek vaší participace? (Pokud jste neparticipoval, tak prosím neodpovídejte)

- a) Kladně, byl to příjemný zážitek a zároveň byl můj názor brán v potaz
 - b) Kladně, byl to příjemný zážitek, i když můj názor nebyl ve výsledku brán příliš v potaz
 - c) Negativně, můj názor nebyl brán v potaz a byla to ztráta času
 - d) Jiné:
-

3.6.

Cyklostezka Dobřichovice



Znáte tento projekt?

- a) Ano
 - b) Ne
-

3.6.a. (pouze pro odpověď **a.** viz otázka 3.6.)

Vnímáte tento projekt jako významný pro Dobřichovice?

- a) 1 (nejméně)
- b) 2
- c) 3
- d) 4
- e) 5 (Nejvíce)

3.6.b.

V jaké z těchto fází jste se o projektu dozvěděl?

- a) Před jeho výstavbou v rané fázi
 - b) Před jeho výstavbou v pokročilé fázi
 - c) Během výstavby projektu
 - d) projektu jsem se dozvěděl až po dokončení výstavby
-

3.6.1. (pouze pro odpověď **a., b.** viz otázka 3.6.b.)

Jak jste se o projektu dozvěděl?

- a) Z internetových zdrojů (stránky obce...)
- b) Z novin (Informační listy, Dobřichovické kukátko...)
- c) Z úřední desky
- d) Pouze z doslechu (od spoluobčanů, rodiny...)
- e) Jiné:

Víte, jestli u tohoto projektu existovala nějaká možnost širší participace?

- a) Ano, existovala
- b) Ne, neexistovala
- c) Nejsem si jistý (nevím)

Podílel jste se na participaci u tohoto projektu? Pokud ano, popište prosím, jakým způsobem a do jaké hloubky jste participoval. (Pokud ne, neodpovídejte)

Vaše odpověď:

Jak hodnotíte výsledek vaší participace? (Pokud jste neparticipoval, tak prosím neodpovídejte)

- a) Kladně, byl to příjemný zážitek a zároveň byl můj názor brán v potaz
 - b) Kladně, byl to příjemný zážitek, i když můj názor nebyl ve výsledku brán příliš v potaz
 - c) Negativně, můj názor nebyl brán v potaz a byla to ztráta času
 - d) Jiné:
-

4.1. Plánované Projekty

V této části vám položím několik otázek týkající se plánovaného projektu v Dobřichovicích.

Město v minulosti oslovilo 5 architektonických kanceláří, aby vytvořily Studie využití centra města Dobřichovice.

Řešené území se nachází na místě současné požární zbrojnice a studie se soustředí na návrh nového městského úřadu a občanské vybavenosti.

Věděli jste, že tyto studie vznikly?

- a) Ano, věděl
- b) Ne, nevěděl jsem o tom, ale po tomto zjištění mám zájem se podílet na participaci u tohoto projektu

- c) Ne, nevěděl jsem o tom, a zájem participovat na tomto projektu nemám
-

4.1.1. (pouze pro odpověď **a.** viz otázka 4.1.)

V minulosti již proběhla dvě kola soutěže o vybraný projekt. První kolo soutěže se konalo v roce 2017 a druhé kolo v prosinci 2019. Druhé kolo obsahovalo prezentaci pro veřejnost. Účastnil jste se jí?

- a) Účastnil jsem se
- b) Měl jsem zájem se účastnit, ale neměl jsem čas
- c) Věděl jsem o prezentaci, ale neměl jsem zájem se zúčastnit
- d) Nevěděl jsem o tom, ale pokud ano, tak bych se zúčastnil
- e) Nevěděl jsem o tom, ale i tak bych se nezúčastnil

Participoval jste na tomto projektu jiným než více uvedeným způsobem? Pokud ano, popište prosím, jakým a do jaké hloubky jste participoval. (Pokud ne, neodpovídejte)

Vaše odpověď:

Měl byste zájem participovat na tomto projektu (i)* v budoucnu?

*Odpovězte prosím, pokud jste již participoval či nikoliv.

- a) Ano
 - b) Ne
-

5.1.

Měl byste zájem podílet se v budoucnu na participaci jiných projektů na území města?

- a) Ano
 - b) Ne
-

5.1.2. (pouze pro odpověď **a.** viz otázka 5.1.)

Jaké změny by to mohlo podle vás přinést?

Vaše odpověď:

5.1.3. (pouze pro odpověď **b.** viz otázka 5.1.)

Proč nemáte zájem?

- a) nevěřím, že by někdo bral mé připomínky v potaz
 - b) nezajímám se o rozvoj mé obce
 - c) nemám na takové věci čas
 - d) mám špatné zkušenosti
 - e) Jiné:
-

5.1.4. (pouze pro odpověď **d.** viz otázka 5.1.3.)

Jakou máte špatnou zkušenost?

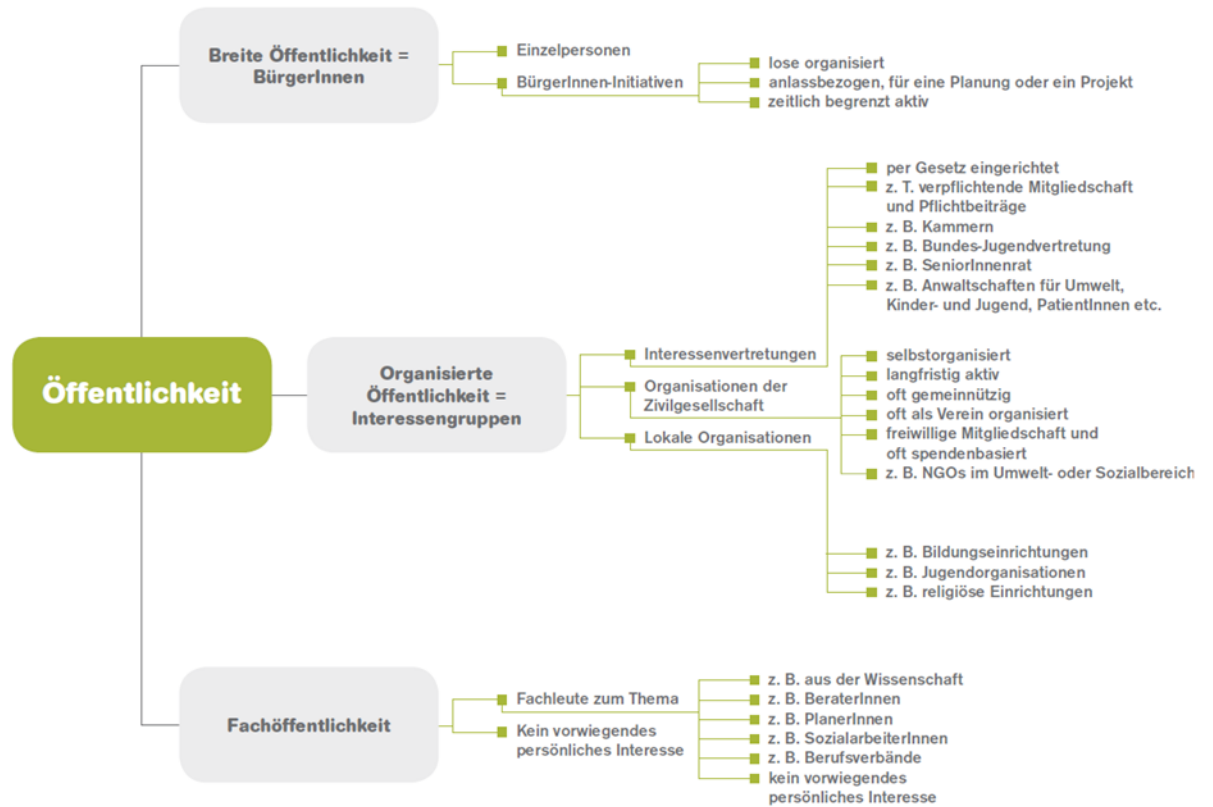
Vaše odpověď:

Děkuji za vyplnění dotazníku. Pokud vás řešené téma zajímá, můžete zde uvést vaši e-mailovou adresu na kterou vám po dokončení zašlu bakalářskou práci, ve které uvidíte výsledky šetření. (dobrovolné)

Vaše Odpověď:

10.3 Příloha č.3 - Rozdělení veřejnosti

Originální verze rozdělení veřejnosti od Kerstin Arbter, 2012, podle kterého byl vytvořen obrázek 3.1 viz kapitola 3.3.



Obr. 10.13: Míra participace zobrazená na modelu sociálního učení (Arbter K, 2012: Praxisbuch Partizipation: Gemeinsam die Stadt entwickeln. Stadt Wien)